

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ

સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નંબર ૧૯૯૪/૨૦૧૭

સાથે

સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નંબર ૧૩૬૭/૨૦૧૭

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તીશ્રી અનંત એસ. દવે

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તીશ્રી એ. વાય. કોગજે

=====

૧	શું સ્થાનિક અખબારોના રીપોર્ટ્સને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી છે?	
૨	રીપોર્ટરને મોકલવામાં આવે કે નહીં?	
૩	શું ન્યાયમૂર્તિઓ ચુકાદાની શુદ્ધ નકલ જોવા માંગે છે?	
૪	શું આ કેસમાં ભારતીય બંધારણ અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈ હુકમના અર્થઘટન અંગે કાયદાનો કોઈ નોંધપાત્ર પ્રશ્ન સમાયેલ છે?	

=====

ઓમ સાંઈ વેન્યર્સ અરજદાર(ઓ)

વિરુદ્ધ

રાજ્ય સરકાર અને ૨ પ્રતિવાદી(ઓ)

=====

ઉપસ્થિતિ:

એસસીએ નં. ૧૯૯૪/૨૦૧૭:

અરજદાર નં. ૧ માટે શ્રી મૃગેશ કે. પુરોહિત, એડવોકેટ સાથે સિનિયર એડવોકેટ

શ્રી આર. આર. માર્શલ

પ્રતિવાદી નં. ૧ માટે સુશ્રી મૈથિલી મહેતા, એજીપી

પ્રતિવાદી નં. ૨ – ૩ માટે શ્રી સત્યમ વાચ. છાયા, એડવોકેટ સાથે સિનિયર
એડવોકેટ શ્રી કમલ ત્રિવેદી

એસસીએ નં. ૧૩૬૭/૨૦૧૭:

અરજદાર નં. ૧-૩ માટે સુશ્રી તનયા જી. શાહ, એડવોકેટ સાથે સિનિયર
એડવોકેટ શ્રી મિહિર જોશી

પ્રતિવાદી નં. ૧ માટે સુશ્રી મૈથિલી મહેતા, એજીપી

પ્રતિવાદી નં. ૨ માટે શ્રી સત્યમ વાચ. છાયા, એડવોકેટ સાથે સિનિયર
એડવોકેટ શ્રી કમલ ત્રિવેદી

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિશ્રી અનંત એસ. દવે

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિશ્રી એ. વાચ. કોગજે

તારીખ: ૧૭/૦૪/૨૦૧૭

ચુકાદો

(માનનીય ન્યાયમૂર્તિશ્રી અનંત એસ. દવે)

૧. ભારતના બંધારણની કલમ ૨૨૬ અને ૨૨૭ હેઠળ દાખલ કરવામાં આવેલી આ બે પિટિશનો અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન (ટૂંકમાં "પ્રતિવાદી કોર્પોરેશન") દ્વારા તારીખ ૩૧.૧૨.૨૦૧૬ ના રોજ બહાર પાડવામાં આવેલ "ઈ" ટેન્ડર નોટિસને પડકારે છે જે "સોલિડ વેસ્ટ મેનેજમેન્ટ રૂલ્સ, ૨૦૧૬ મુજબ ૫ વર્ષના સમયગાળા માટે અમદાવાદ શહેર માટે મજૂરો સહિત ટિપિંગ વ્યવસ્થા સાથે પોતાના કલોઝ બોડી વાહનોનો ઉપયોગ કરીને ડોર ટુ ડોર/ગેટ રેફ્યુઝ ગાર્બેજ કલેક્શન અને રેફ્યુઝ ટ્રાન્સફર સ્ટેશન/ડમ્પિંગ સાઈટ/ટ્રીટમેન્ટ પ્લાન્ટ સુધી પરિવહન" માટે છે .

૨. જોકે પડકાર સમાન ટેન્ડર સામે છે, પરંતુ અરજદારો દ્વારા જે આધારો પર પડકારવામાં આવ્યા છે તે અલગ-અલગ છે . જોકે, સૌની સંમતિથી, પિટિશનો સુનાવણી અને નિકાલ માટે એકસાથે લેવામાં આવે છે .

૩. ઓન-લાઈન ટેન્ડર સબમિટ કરવાની તારીખ અને સમય ૩૧.૧૨.૨૦૧૬ થી ૩૦.૦૧.૨૦૧૭ સુધી ૧૮:૦૦ કલાક સુધીનો હતો અને હાર્ડ કોપીમાં ટેકનિકલ બીડ, ટેન્ડર ફી, ઈએમડી અને અન્ય દસ્તાવેજો સબમિટ કરવાની તારીખ ૦૨.૦૨.૨૦૧૭ થી ૦૬.૦૨.૨૦૧૭ સુધી ૧૭:૦૦ કલાક સુધીની હતી . એક સુધારાપત્રક બહાર પાડવામાં આવ્યું હતું જેમાં પ્રી-બીડ

પ્રશ્નોના પ્રતિસાદ માટેની તારીખ ૨૮.૦૧.૨૦૧૭ નક્કી કરવામાં આવી હતી અને ઓન-લાઈન ટેન્ડર સબમિટ કરવાની તારીખ અને સમય ૧૦.૦૨.૨૦૧૭ સુધી ૧૮:૦૦ કલાક સુધીનો હતો, હાર્ડ કોપીમાં ટેકનિકલ બીડ વગેરે સબમિટ કરવાની તારીખ ૧૪.૦૨.૨૦૧૭ સુધી ૧૭:૦૦ કલાક સુધીની હતી અને ટેકનિકલ બીડ ખોલવાની તારીખ ૧૬.૦૨.૨૦૧૭ હતી . જરૂરી વિગતો ટેન્ડર દસ્તાવેજમાં પણ નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવી હતી, પરંતુ તેનો સંદર્ભ આપવાની જરૂર નથી, સિવાય કે અમદાવાદ શહેરના વિસ્તારને છ ઝોનમાં વહેંચવામાં આવ્યો હતો અને દરેક ઝોનને બે જૂથોમાં વહેંચવામાં આવ્યો હતો અને બીડરે દરેક જૂથમાં જારી કરાયેલ ટેન્ડર નોટિસના જવાબમાં પોતાની બીડ મૂકવાની હતી .

૪. સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૯૯૪/૨૦૧૭ ના અરજદાર મ્યુનિસિપલ ઘન કચરા (સોલિડ વેસ્ટ) નું સંચાલન અને વ્યવસ્થાપન કરવાના ક્ષેત્રમાં એક વ્યાવસાયિક સંસ્થા હોવાનો દાવો કરે છે જે ભારતના વિવિધ ભાગોમાં વિવિધ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનો સાથે આવા કાર્યને સંભાળવાનો પૂરતો નિષ્ણાત અને અનુભવ ધરાવે છે .

૫. સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૩૬૭/૨૦૧૭ ના અરજદારો, જે સંખ્યામાં ત્રણ છે, તે અનુક્રમે સેન્ટ્રલ ટ્રેડ યુનિયનો અને સહકારી

મંડળીઓ છે અને અમદાવાદમાં સ્થાનિક સ્તરે કાર્યરત વેસ્ટ પીકર્સ (કચરો વીણનારા) અને રિસાયકલર્સની મજબૂત સદસ્યતા ધરાવતું સ્વ-સહાય સંગઠન છે .

એસસીએ નં. ૧૯૯૪/૨૦૧૭ માં અરજદારની રજૂઆતો:

૬. અરજદાર તરફથી હાજર રહેલા વિદ્વાન સિનિયર એડવોકેટ શ્રી આર. આર. માર્શલે રજૂઆત કરી હતી કે બહાર પાડવામાં આવેલ ટેન્ડર અને તેમાં ઉલ્લેખિત શરતો સ્પષ્ટ નથી અને તેથી, બીડરોને સ્પષ્ટ ચિત્ર મળશે નહીં કે બીડરે શેના માટે બીડ કરવાની છે . અમારું ધ્યાન કામના વર્ણન તરફ દોરવામાં આવે છે જે નીચે મુજબ વંચાય છે, "સોલિડ વેસ્ટ મેનેજમેન્ટ રૂલ્સ, ૨૦૧૬ મુજબ ૫ વર્ષના સમયગાળા માટે મજૂરો સહિત ટિપ્પિંગ વ્યવસ્થા સાથે પોતાના ક્લોઝ બોડી વાહનોનો ઉપયોગ કરીને ડોર ટુ ડોર / ગેટ રેફ્યુઝ ગાર્બેજ કલેક્શન અને રેફ્યુઝ ટ્રાન્સફર સ્ટેશન / ડમ્પિંગ સાઈટ / ટ્રીટમેન્ટ પ્લાન્ટ સુધી પરિવહન" . અરજદારના જણાવ્યા મુજબ, જોકે બીડરો માટે વાહનોની આવશ્યકતા, વાહનોની પ્રકૃતિ, નાણાકીય ક્ષમતાઓ વગેરે જેવી કેટલીક આવશ્યકતાઓ નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવી છે, તેમ છતાં, કચરો કઈ જગ્યાએથી એકત્રિત કરવાનો છે અને કઈ જગ્યાએ તે કચરો જમા કરવાનો છે તે અંગે કોઈ સ્પષ્ટતા નથી . આવા સ્પષ્ટ સીમાંકનના અભાવે, બીડર માટે એ મૂલ્યાંકન કરવું અશક્ય છે કે બીડરના દરેક વાહને કેટલું અંતર કાપવું પડશે અને તેથી, આ અંગે

સ્પષ્ટતાના અભાવે અરજદાર પોતાની બીડ ભરવા માટે ઇંધણના વપરાશનું ચોક્કસ મૂલ્યાંકન કરી શક્યા નથી . એવું રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે કોન્ટ્રાક્ટનું શીર્ષક પણ ભ્રામક છે કારણ કે કોન્ટ્રાક્ટરની જવાબદારી શું હશે તે અંગે કોઈ ચોક્કસ શરત અથવા ઉદ્દેશ હોય તેવું લાગતું નથી એટલે કે કોન્ટ્રાક્ટરે ડોર ટુ ડોર અથવા સોસાયટીના ગેટ પરથી કચરો એકત્રિત કરવાનો છે કે કોઈ ચોક્કસ બિંદુ પરથી કચરો એકત્રિત કરીને કોઈ ચોક્કસ બિંદુ પર જમા કરવાનો છે . આ સ્પષ્ટતા આવશ્યક છે કારણ કે તે બીડર માટે ડોર ટુ ડોર કલેક્શનના હેતુ માટે વેસ્ટ પીક્સ / કચરો એકત્ર કરનારાઓ જેવા માનવબળને જોડવા માટે નિર્ણાયક પરિબળ બનશે અને એવું હોવાથી, તેમાં અન્ય મુદ્દાઓ પણ સામેલ થશે, જેના માટે ટેન્ડર દસ્તાવેજમાં જ સ્પષ્ટ નીતિ પ્રતિબિંબિત થવી જરૂરી છે .

૬.૧ એવો દાવો કરવામાં આવે છે કે અનુભવની જરૂરિયાત જે કલમ-૧.૧.એ માં ઉદ્દેખિત છે તે એવી શરત છે જે ફક્ત વર્તમાન કોન્ટ્રાક્ટરને અનુકૂળ આવે તે રીતે બનાવવામાં આવી હોય તેવું લાગે છે . ૨૦૧૧ થી ૨૦૧૬ સુધીના ૫ વર્ષના અનુભવ પ્રમાણપત્રની જરૂરિયાત, જ્યારે પ્રતિવાદી કોર્પોરેશને પોતે જ ટેન્ડર આમંત્રિત કરીને ડોર ટુ ડોર ગાર્બેજ કલેક્શનની આ સિસ્ટમ શરૂ કરી હતી તે સમયગાળાની સરખામણીમાં ધ્યાનમાં લેવામાં આવે તો તે સ્પષ્ટ છે કે આ શરત વર્તમાન કોન્ટ્રાક્ટરની તરફેણ કરવા માટે બનાવવામાં આવી છે, જે ૨૦૧૦ થી ૨૦૧૫ ના સમયગાળા વચ્ચે અગાઉના કોન્ટ્રાક્ટ હેઠળ કામ કરી રહ્યો હતો .

૬.૨ અરજદારના વિજ્ઞાન વકીલ દ્વારા ધ્યાન દોરવામાં આવેલો વધુ એક મુદ્દો એ છે કે ટેન્ડરની શરતો વર્તમાન કોન્ટ્રાક્ટરની તરફેણ કરે છે જે વર્ષ ૨૦૧૫ અને તેનાથી ઉપરના વર્ષમાં આરટીઓ નોંધણી સાથેનું વાહન ધરાવવાના તકનીકી માપદંડમાં ઉલ્લેખિત છે . એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે પ્રતિવાદી કોર્પોરેશને, બે વર્ષ પહેલાં, તત્કાલીન કોન્ટ્રાક્ટર માટે ૨૦૧૫ ના વર્ષની નોંધણી ધરાવતા નવા વાહનો પૂરા પાડવાનું ફરજિયાત બનાવ્યું હતું . તેથી, જ્યારે અરજદારો જેવા બીડરો એકદમ નવા વાહનો પૂરા પાડવા માટે પણ તૈયાર અને રાજી છે, ત્યારે નોંધણીના વર્ષ માટે ૨૦૧૫ ની કટ ઓફ તારીખ આપવાનો હેતુ વર્તમાન કોન્ટ્રાક્ટરને સમાવવાનો છે .

૬.૩ એવું પણ રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે નાણાકીય ક્ષમતા માટેની કલમ, વધુ ખાસ કરીને વાર્ષિક ટર્નઓવર નિર્ધારિત કરતી કલમ નવા બીડરો માટે ગેરલાભકારક છે જે ૨૦૧૧ થી ૨૦૧૬ સુધીના છેલ્લા ૫ વર્ષમાં બીડરનું વાર્ષિક ટર્નઓવર ડોર ટુ ડોર/ગેટ ગાર્બેજ કલેક્શન વર્ક / મ્યુનિસિપલ વેસ્ટ ટ્રાન્સપોર્ટેશન કલેક્શન વર્ક માટેના અંદાજિત ખર્ચના ૩૦% ની બરાબર અથવા તેનાથી વધુ હોવાની જોગવાઈ કરે છે, જે રૂ. ૪.૩૮ કરોડ થાય છે . આવી શરત સ્વાભાવિક રીતે જ વર્તમાન કોન્ટ્રાક્ટરની તરફેણ કરશે, એ જાણીને કે તાજેતરના

ભૂતકાળમાં અન્ય કોઈ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશને આટલી મોટી રકમનું કોઈ ટેન્ડર બહાર પાડ્યું નથી .

એસસીએ નં. ૧૩૬૭/૨૦૧૭ માં અરજદારની રજૂઆતો:

૭. અરજદારો વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન સિનિયર એડવોકેટ શ્રી મિહિર જોશીએ ગુજરાત મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન એક્ટ, ૧૯૪૯ (ટૂંકમાં "એક્ટ, ૧૯૪૯") ની કલમ ૬૩, ૨૯૦ થી ૨૯૫ પર આધાર રાખ્યો હતો જેના દ્વારા મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન દ્વારા ઘન કચરાના વ્યવસ્થાપન માટે પૂરતી જોગવાઈઓ કરવાની હોય છે અને સ્વચ્છતા, સફાઈ વગેરેના સંબંધમાં મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનના કમિશનર દ્વારા લેવામાં આવતા પગલાં દર્શાવેલ છે . ઉપરોક્ત ઉપરાંત, વિદ્વાન સિનિયર એડવોકેટે ઘન કચરાના સંગ્રહ, અલગીકરણ, સંગ્રહ, પરિવહન, પ્રક્રિયા અને અંતિમ નિકાલના નિયમન માટે સોલિડ વેસ્ટ મેનેજમેન્ટ ૩૯સ, ૨૦૧૬ (ટૂંકમાં "૩૯સ, ૨૦૧૬") પર આધાર રાખ્યો છે, જેનો સંદર્ભ આપણે પછીથી લઈશું . એવું રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે નિયમ ૩ ની વિવિધ કલમોમાં વ્યાખ્યાઓ છે અને નિયમ ૧૧ રાજ્યો અને કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશોના શહેરી વિકાસ વિભાગના પ્રભારી સચિવની ઘન કચરા વ્યવસ્થાપન અંગે રાજ્ય નીતિ તૈયાર કરવાની ફરજોની જોગવાઈ કરે છે . ૩૯સ, ૨૦૧૬ નો નિયમ ૧૫ "સ્થાનિક સત્તામંડળો અને વસ્તીગણતરી નગરો અને શહેરી સમૂહોની ગ્રામ પંચાયતોની ફરજો" ની જોગવાઈ કરે છે . એવું વધુમાં રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે

જોકે ગુજરાત રાજ્ય પક્ષકાર છે, પરંતુ કોઈ એફિડેવિટ દાખલ કરવામાં આવી નથી અને રૂલ્સ, ૨૦૧૬ હેઠળ કોઈ નીતિ / યોજના તૈયાર કરવામાં આવી નથી .

૭.૧ વિદ્વાન સિનિયર એડવોકેટ શ્રી મિહિર જોશીએ વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે અમદાવાદ શહેરમાં ઉત્પન્ન થતા ઘન કચરાના સંચાલન હેતુ માટે ટેન્ડર બહાર પાડવામાં આવ્યું હતું, પરંતુ તે રૂલ્સ, ૨૦૧૬ સાથે સુસંગત હોવું જરૂરી છે . રૂલ્સ, ૨૦૧૬ ની ભાવના વેસ્ટ પીકર્સના અસંગઠિત અને અનૌપચારિક ક્ષેત્રને આ પ્રવૃત્તિમાં સામેલ કરવાની છે જેથી તેમના યોગદાનને માન્યતા આપી શકાય અને આ ક્ષેત્રને નાણાકીય લાભ સુનિશ્ચિત કરી શકાય . જારી કરાયેલ પ્રશ્નગત ટેન્ડર અને તેમાં ઉલ્લેખિત શરતો ઉચ્ચ નાણાકીય ક્ષમતા ધરાવતી કોર્પોરેટ જાયન્ટ્સની ભાગીદારી માટે બનાવવામાં આવી હોય તેવું લાગે છે, જેઓ આખરે આ અસંગઠિત વેસ્ટ પીકર્સ અને રિસાયકલર્સ પાસેથી કામ કરાવશે અને મોટાભાગનો નફો પોતાના ખિસ્સામાં મૂકીને આ ક્ષેત્રને નજીવી રકમ ચૂકવશે .

૭.૨ લાયક બીડર માટે નિર્દિષ્ટ કરેલી આવશ્યકતાઓ, જેમાં રૂ. ૨૫ લાખની ઈએમડી જમા કરાવવી, પોતાના ક્લોઝ બોડી વાહનોનો ઉપયોગ કરીને સમાન કામમાં ૫ વર્ષનો તકનીકી અનુભવ, રૂ. ૪.૩૮ કરોડનું વાર્ષિક ટર્નઓવર હોવું, બીડર પાસે આવા ૫૦% વાહનોની માલિકી હોવી અને બીડરે રૂ. ૨.૯૨

કરોડનું બેંક સોલ્વન્સી સર્ટિફિકેટ રજૂ કરવું, તે સુનિશ્ચિત કરશે કે વેસ્ટ પીકર્સ અને રિસાયકલર્સની ભાગીદારી માત્ર કચરો એકત્રિત કરવા, કચરો અલગ કરવા, શારીરિક રીતે તેને ઉપાડવા અને કચરો ઠાલવવા જેવા શારીરિક શ્રમ પૂરતી મર્યાદિત રહે, પરંતુ ચોક્કસપણે તેમને સીધા નાણાકીય લાભ મેળવવાથી અટકાવશે .

૭.૩ ઉપરોક્ત શરત નફો કમાતી ખાનગી કંપનીઓના ટેન્ડરો સ્વીકારવાના કાર્યને એકાધિકાર આપવા પ્રોત્સાહિત કરશે અને આ ક્ષેત્રમાં પાયાના કામદારો દ્વારા રચાયેલી સ્વ-સહાય જૂથ સહકારી મંડળીઓને સમાન તક આપવાનો ઇનકાર કરશે . આ વર્ક કોન્ટ્રાક્ટમાંથી નફો પેદા કરવાની સફળ બીડરની વૃત્તિનો અર્થ એ થશે કે વેસ્ટ પીકર્સ / રિસાયકલર્સને મળનારા મહેનતાણાને ન્યૂનતમ કરી દેવામાં આવશે, જેને નકારી શકાય નહીં .

૭.૪ ટેન્ડરની શરતોમાં આવી અપ્રાપ્ય શરતો મૂકીને અરજદારો પાસે મજબૂત નાણાકીય કોર્પોરેટ દરજ્જો પ્રાપ્ત કરવાની અપેક્ષા રાખવામાં આવશે જે અરજદારો માટે પ્રાપ્ત કરવું અશક્ય હશે અને આખરે સ્વ-સહાય જૂથ સહકારી મંડળીઓને ટેન્ડરમાં ભાગ લેવાથી વંચિત રાખશે અને જે કામ આ વેસ્ટ પીકર્સ અને રિસાયકલર્સ પોતે જ કરશે .

૭.૫ એસસીએ નં. ૧૩૬૭/૨૦૧૭ માં અરજદાર માટે હાજર રહેલા વિદ્વાન સિનિયર એડવોકેટ શ્રી મિહિર જોશીએ ભારતના બંધારણના ભાગ-IV ની કલમ ૪૩બી પર આધાર રાખ્યો હતો જે સહકારી મંડળીઓને પ્રોત્સાહન પૂરું પાડે છે અને રાજ્યને સહકારી મંડળીઓની સ્વૈચ્છિક રચના, સ્વાયત્ત કામગીરી, લોકશાહી નિયંત્રણ અને વ્યાવસાયિક સંચાલનને પ્રોત્સાહન આપવા માટે પ્રયત્ન કરવા બંધાયેલ કરે છે . કે અરજદાર નં. ૨ અને ૩ ગુજરાત સહકારી મંડળી અધિનિયમ, ૧૯૭૨ હેઠળ નોંધાયેલી સહકારી મંડળીઓ છે અને તેથી, ઘન કચરાના સંગ્રહ અને નિકાલના અસરકારક સંચાલન અને નિયંત્રણમાં ભાગ લેવાની તક આપવી જોઈતી હતી અને માત્ર કચરો ઉત્પન્ન કરનાર અથવા કોન્ટ્રાક્ટર પાસેથી કચરો એકત્ર કરવાના સ્તરે અથવા ટ્રાન્સફર ડિસ્ક્રીઝ સેન્ટર્સમાંથી કોર્પોરેશન દ્વારા ઘન અને ભીના કચરાને અલગ કરવાના તબક્કે ભાગીદારી પૂરતું મર્યાદિત રાખવું જોઈતું નહોતું . તેમાં કોઈ શંકા નથી કે, ભારતના બંધારણના ભાગ-IV માં સમાવિષ્ટ કલમ ૪૩બી "રાજ્ય નીતિના માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો" ના શીર્ષક હેઠળ છે, જેના માટે ભારતના બંધારણની કલમ ૨૨૬ હેઠળ સત્તાનો ઉપયોગ કરતી કોર્ટ અથવા કોઈ રિટ જારી કરીને કોઈ નિર્દેશ આપી શકાય નહીં, પરંતુ રાજ્ય સરકાર પર એ ફરજ લાદવામાં આવી છે કે નોંધાયેલી સહકારી મંડળીઓને જે હેતુઓ માટે સ્થાપિત કરવામાં આવી છે તેના માટે પ્રોત્સાહન આપવામાં આવે . ઉપરોક્ત સંદર્ભમાં, રૂલ્સ, ૨૦૧૬ નો સંદર્ભ

આપવામાં આવે છે, જે મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન પર વૈધાનિક ફરજ લાદે છે કે તે અનુસરે અને અમલ કરે અને સબ્જેક્ટ ટેન્ડરમાં રૂલ્સ, ૨૦૧૬ ની સાથે અને તે મુજબ કચરો સંગ્રહ અને પરિવહન માટે આવી કોઈ જોગવાઈનો અભાવ છે અને તેથી, માત્ર આ આધાર પર આ પિટિશનમાં પડકારવામાં આવેલી ટેન્ડર નોટિસ રદ થવા પાત્ર છે અને બાજુ પર રાખવા પાત્ર છે .

૭.૬ એવું રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે ગુજરાત રાજ્યને પ્રતિવાદી નં. ૧ તરીકે જોડવામાં આવ્યું છે અને તે મુજબ, પ્રતિવાદી નં. ૧ સામે કોઈ સીધી રાહત માંગવામાં આવી નથી, પરંતુ તે જ સમયે, જ્યારે રૂલ્સ, ૨૦૧૬ (૦૮.૦૪.૨૦૧૬ ના જાહેરનામા દ્વારા અમલમાં આવ્યા) ના બિન-અમલીકરણ અંગે રજૂઆતો ઉઠાવવામાં આવે છે અને ઉપરોક્ત રૂલ્સના અમલીકરણ અંગેની નીતિ રાજ્ય દ્વારા ઘડવામાં આવી નથી, ત્યારે પ્રતિવાદી મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનને એવી દલીલ કરવાની મંજૂરી આપી શકાય નહીં કે આવી નીતિની ગેરહાજરીમાં, કોર્પોરેશન માટે સંપૂર્ણપણે રૂલ્સનો અમલ કરવો મુશ્કેલ છે . કે પ્રતિવાદી કોર્પોરેશન દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી રિપ્લાય એફિડેવિટમાં હવે દર્શાવેલ ઉપરોક્ત રૂલ્સની અમુક જોગવાઈઓનો ટુકડે-ટુકડે સંદર્ભ નિયમોના હેતુ માટે પૂરતો નથી અને અંતે એવું દૃશ્ય ઉભું થાય છે કે વેસ્ટ પીકર્સ અથવા વેસ્ટ કલેક્ટર્સની ભાગીદારી કચરો ઉત્પન્ન કરનારથી લઈને સોસાયટીના ગેટ સુધી સંગ્રહના સ્તરે હશે જો આવા વેસ્ટ કલેક્ટર્સ અથવા વેસ્ટ પીકર્સને સોસાયટી દ્વારા

અથવા કોન્ટ્રાક્ટરો દ્વારા કામે રાખવામાં આવે અથવા ભાડે રાખવામાં આવે .
ટ્રાન્સફ્યુઝ સ્ટેશન પર સૂકા અને ઘન કચરાને અલગ કરવાના તબક્કે પણ, વેસ્ટ
પીકર્સને કામે રાખવાનું મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનના વિવેકાધીન રહેશે .
પુનરાવર્તનના ભોગે, એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે સુરક્ષા રકમ જમા કરાવવા,
ઈએમડી પૂરી પાડવા, ૨૦૧૫ ના નોંધણી વર્ષવાળા વાહનોનો કાફલો ધરાવવા
અને સરેરાશ વાર્ષિક ટર્નઓવર અંગે ટેન્ડરમાં લાદવામાં આવેલી કડક શરતો,
વેસ્ટ પીકર્સ / વેસ્ટ કલેક્ટર્સના વર્ગના સભ્યોની બનેલી કોઈપણ નોંધાયેલી
સહકારી મંડળી માટે અશક્ય બનાવે છે, જોકે આવી મંડળીઓ અન્યથા ઘન
કચરાના સંગ્રહ માટે વર્ક કોન્ટ્રાક્ટ હાથ ધરવા સક્ષમ અને સક્ષમ છે .

૭.૭ ઘન કચરાના સંગ્રહના વિવિધ સ્તરો પર વેસ્ટ પીકર્સ / વેસ્ટ
કલેક્ટર્સની ભાગીદારી પૂરી પાડતા રૂલ્સની વિવિધ કલમોનો વ્યાપક સંદર્ભ
આપવામાં આવ્યો છે . એવું રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે વૈકલ્પિક મુદ્દો ઘન
કચરાના સંગ્રહ વિશે નથી, પરંતુ તેમાં નાગરિકોના સ્વાસ્થ્ય અને સ્વચ્છતા અને
પર્યાવરણીય સુરક્ષાને સર્વોચ્ચ ધ્યાનમાં રાખીને ઘન કચરા વ્યવસ્થાપન અને
સંરક્ષણનો સમાવેશ થાય છે .

૭.૮ તેથી, જ્યારે પ્રતિવાદી કોર્પોરેશને સબ્જેક્ટ ટેન્ડર બહાર પાડીને વૈધાનિક જરૂરિયાતને, એટલે કે રૂલ્સ, ૨૦૧૬ ને અવગણી છે, અને તે મુજબ, પિટિશન તેમાં પ્રાર્થના કરેલી રાહત આપીને મંજૂર થવા પાત્ર છે .

બંને પિટિશનોમાં પ્રતિવાદી એએમસી માટે વિદ્વાન સિનિયર એડવોકેટ શ્રી કમલ ત્રિવેદીની રજૂઆતો:

૮. પ્રતિવાદી મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન સિનિયર એડવોકેટ શ્રી કમલ ત્રિવેદીએ શરૂઆતમાં રજૂઆત કરી હતી કે કોન્ટ્રાક્ટ આપવાની બાબતમાં, કારોબારી કાર્યવાહી, જો ભારતના બંધારણની કલમ ૨૨૬ હેઠળ સત્તાનો ઉપયોગ કરીને પડકારવામાં આવે, તો આવા કૃત્યમાં હસ્તક્ષેપ કરવા માટે રિટ કોર્ટનો વ્યાપ વિવિધ નિર્ણયો દ્વારા મર્યાદિત છે અને જ્યાં સુધી કોન્ટ્રાક્ટ આપવાનું આવું કૃત્ય અને નિર્ણય લેવાની પ્રક્રિયા સ્પષ્ટપણે મનસ્વી, ગેરવાજબી, અપારદર્શક અને જાહેર હિતની વિરુદ્ધ ન હોય, ત્યાં સુધી કોર્ટ તેમાં હસ્તક્ષેપ કરવા અનિચ્છુક રહેશે . અમદાવાદના મેટ્રો શહેરમાં ઘન કચરાના સંગ્રહના પ્રમાણને ધ્યાનમાં લેતા, કોર્પોરેશન દ્વારા મજૂરો સહિત ટિપ્પિંગ વ્યવસ્થા સાથે પોતાના કલોઝ બોડી વાહનોનો ઉપયોગ કરીને ડોર ટુ ડોર / ગેટ રેફ્યુઝ ગાર્બેજ કલેક્શન અને રેફ્યુઝ ટ્રાન્સફર સ્ટેશન / ડમ્પિંગ સાઈટ /

ટ્રીટમેન્ટ પ્લાન્ટ સુધી પરિવહન માટે નિર્ણય લેવામાં આવ્યો હતો અને તે સોલિડ વેસ્ટ મેનેજમેન્ટ રૂલ્સ સાથે સુસંગત છે . નાણાકીય સલામતી સુનિશ્ચિત કરવા અને એ જોવા માટે કે લાયક બીડરને સોંપવામાં આવેલ કામ મુશ્કેલીમુક્ત રહે અને કરદાતાઓ વગેરે કોઈને પણ હેરાનગતિ ન થાય, તે માટે કેટલીક શરતો સામેલ કરવામાં આવી છે જેમાં નિર્દિષ્ટ રીતે બીડર દ્વારા રૂ. ૨૫ લાખની ઇએમડી અને તેનું પાલન ન કરવાથી ગેરલાયકાત આવી શકે છે . વધુમાં, ઘન કચરાના સંગ્રહની સરળ કામગીરી માટે, જરૂરી પેલોડ ક્ષમતાના તમામ વાહનો બીડરની માલિકીના હોવા જોઈએ અને તે હદ સુધી છૂટછાટ આપવામાં આવી છે કે ટેન્ડર પ્રક્રિયા સમયે, ૫૦% વાહનો બીડરની માલિકીના હોવા જોઈએ અને બાકીના કોન્ટ્રાક્ટ આપ્યા પછી પૂરા કરવાના રહેશે . જે પ્રકૃતિની નોકરી માટે ટેન્ડર આમંત્રિત કરવામાં આવ્યું છે તે માટે કામનો અનુભવ હોવો પણ જરૂરી છે અને અન્ય પાસાઓ, એટલે કે છેલ્લા ૫ વર્ષના બીડરનું સરેરાશ વાર્ષિક ટર્નઓવર, જે અંદાજિત કિંમતના ૩૦% કરતા વધુ હોવું જોઈએ, તે પણ તર્કસંગત ફોર્મ્યુલા પર આધારિત છે અને વધુમાં, બેંક સોલ્વન્સી સર્ટિફિકેટ, જે ટેન્ડરની અંદાજિત કિંમતના માત્ર ૨૦% જેટલું જ છે .

૮.૧ પ્રતિવાદી કોર્પોરેશન માટે વિદ્વાન સિનિયર એડવોકેટે પિરામિડલ માળખા પર આધાર રાખ્યો જેમાં કચરો ઉત્પન્ન કરનારના સ્થળથી જ્યાંથી ઘન કચરો એકત્રિત કરવામાં આવે છે અને વિવિધ તબક્કાઓમાંથી પસાર થઈને

ભીના અને સૂકા કચરાને અલગ કર્યા પછી છેવટે કચરાની પ્રક્રિયા કેન્દ્ર પર ઉર્જા પ્લાન્ટ અથવા અધિકૃત વેસ્ટ રિસાયકલર્સ સુધી પહોંચે છે . જ્યાં સુધી શક્ય હોય ત્યાં સુધી, રૂલ્સ, ૨૦૧૬ ના પ્રાથમિક ઉદ્દેશ્યને ધ્યાનમાં રાખીને, ઘન કચરો વીણનારાઓ / કચરો એકત્ર કરનારાઓની ભાગીદારી પૂરી પાડવામાં આવે છે અને કોન્ટ્રાક્ટર દ્વારા એકત્રિત કરવામાં આવેલ ઘન કચરો રેફ્યુઝ ટ્રાન્સફર સ્ટેશનમાં ટ્રાન્સફર થયા પછી જ તેમની મદદ લેવામાં આવશે અને વેસ્ટ પીક્અપ / વેસ્ટ કલેક્ટર્સની મદદથી સૂકો કચરો અલગ કરવામાં આવશે . એક પાયલોટ પ્રોજેક્ટ તરીકે, કોર્પોરેશન, સ્ટેન્ડિંગ કમિટીએ ૦૧.૧૦.૨૦૧૫ રોજ ઠરાવ પસાર કર્યા પછી, તેમને મુખ્ય પ્રવાહમાં લાવવા માટે કામની સારી સ્થિતિ પ્રદાન કરવાનો નિર્ણય લેવામાં આવ્યો છે . ઉપરોક્ત પાયલોટ પ્રોજેક્ટમાં ૧૫૦૦૦ ઘરોને આવરી લેવામાં આવ્યા હતા જે નિયુક્ત કરવામાં આવ્યા હતા, જેના દ્વારા એજન્સીઓ અલગતા મોડમાં કચરો એકત્ર કરી રહી હતી અને હવે એવું નક્કી કરવામાં આવ્યું છે કે ૫૦૦૦૦ એકમોને આવરી લેતા અન્ય ૫ વોર્ડમાં આવી પ્રક્રિયા લાગુ કરવામાં આવશે . કે વેસ્ટ પીક્અપ / વેસ્ટ કલેક્ટર્સને તેમના દ્વારા કરવામાં આવેલા કામ માટે નિયમિત મહેનતાણું ચૂકવવામાં આવશે . એવું રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે અમદાવાદ શહેર ૬ વહીવટી ઝોનમાં વહેંચાયેલું છે અને ફરીથી દરેક ઝોન ૮ વોર્ડમાં વહેંચાયેલો છે . આમ, કુલ ૪૮ વોર્ડ છે . અસરકારક અમલીકરણ અને યોગ્ય દેખરેખ માટે, ટેન્ડર આમંત્રિત કરવાના હેતુથી દરેક

ઝોનને ૨ જૂથોમાં વહેંચવામાં આવ્યો છે . તે મુજબ, ૧૨ જૂથોને આવરી લેતા ૧૨ ટેન્ડરો જારી કરવામાં આવ્યા છે .

૮.૨ વિદ્વાન સિનિયર એડવોકેટ શ્રી કમલ ત્રિવેદીના જણાવ્યા મુજબ, ઘન કચરાના સંગ્રહ અને નિકાલની સમગ્ર પ્રક્રિયા એવી છે કે વેસ્ટ પીકર્સ / વેસ્ટ કલેક્ટર્સ સૂકા અને ભીના કચરાને અલગ-અલગ સંગ્રહ કરવાની સુવિધાવાળા વાહનો ખરીદવામાં, આવા કચરાને એકત્રિત કરવા વાહનો સાથે નિર્દિષ્ટ સ્થળે પહોંચવામાં, આવા વાહનો દ્વારા ઉક્ત કચરાને રેફ્યુઝ ટ્રાન્સફર સ્ટેશનમાં ટ્રાન્સફર કરવામાં સક્ષમ નહીં હોય અને તે અર્થમાં, વેસ્ટ પીકર્સ ઘન કચરા સંગ્રહ અને નિકાલની સિસ્ટમ સાથે વિશેષ રૂપે વ્યવહાર કરવાની સ્થિતિમાં નહીં હોય . જોકે, રૂલ્સ, ૨૦૧૬ ના આધારે શક્ય હોય ત્યાં સુધી, પ્રતિવાદી કોર્પોરેશને એ સુનિશ્ચિત કરવાના તમામ પ્રયાસો કર્યા છે કે વેસ્ટ પીકર્સ / વેસ્ટ કલેક્ટર્સની ભાગીદારી નોંધપાત્ર રહે, જે અમદાવાદ શહેરમાં દરરોજ ઉત્પન્ન થતા ૧૫૦૦ મેટ્રિક ટન ડોર ટુ ડોર કચરાનો સામનો કરવાની ક્ષમતાને વાજબી ઠેરવે છે . અમદાવાદ શહેરના વિસ્તરણ સાથે, ઘન કચરાને સંગઠિત રીતે એકત્રિત કરવાનું અને સમયસર નિકાલ કરવાનું આવશ્યક બની ગયું છે . તેથી, રૂ. ૨૫ લાખની ઈએમડીની શરત, દરેક જૂથ માટે ટેન્ડરનું મૂલ્ય આશરે રૂ. ૧૪.૬૦ કરોડ છે, જે ઉદ્યોગ અને ખાણ વિભાગ દ્વારા જારી કરાયેલ સરકારી ઠરાવ તારીખ ૦૩.૦૬.૨૦૧૬ માં સમાવિષ્ટ માર્ગદર્શિકા પર આધારિત છે, જે ટેન્ડર મૂલ્યની

૩% ઇએમડી નિર્ધારિત કરે છે અને આ કેસની હકીકતોમાં, ઇએમડી ૨% થી ઓછી રાખવામાં આવી છે અને તેથી, એવું કહી શકાય નહીં કે શરત કઠોર છે અથવા તેનું પાલન કરવામાં અસમર્થ છે . તેવી જ રીતે, બીડર દ્વારા વિવિધ શ્રેણીઓના ૧૦૦% વાહનોની આવશ્યકતા, એટલે કે અમદાવાદ શહેરના વિવિધ વિસ્તારો અને વિસ્તારોમાંથી ઘન કચરો લઈ જવા માટે અને કચરો ઉત્પન્ન કરનારના બિંદુથી ટ્રાન્સફર ડિસ્ચુઝ સેન્ટર્સ સુધી ઘન કચરાના ટ્રાન્સફર માટે અને પર્યાવરણને નુકસાન અટકાવવા માટે ક્લોઝ બોડી વાહનો આવશ્યક છે . આ ઉપરાંત, આવી સેવાઓ પ્રદાન કરવાના અનુભવને લગતા માપદંડોમાં પણ સુધારો કરવામાં આવ્યો છે જેમાં છેલ્લા ૫ વર્ષને બદલે ૫ વર્ષમાંથી ૩ વર્ષનો અનુભવ બનાવવામાં આવ્યો છે . જો રૂ. ૨.૯૨ કરોડની બેંક સોલ્વન્સીનો સંબંધ છે તો પણ, તે સરકારના વિવિધ વિભાગોમાં પ્રવર્તતી પ્રથા મુજબ છે અને એવું રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે કોર્પોરેશને વિવિધ ઝોનમાં વેઈબ્રિજ નિર્ધારિત કર્યા છે અને ઓળખી કાઢ્યા છે જેથી બીડરોને આવા ઘન કચરાના નિકાલ માટેની સાઈટ વિશે ખ્યાલ આવી શકે . અમારું ધ્યાન પ્રતિવાદી નં. ૨ દ્વારા તારીખ ૧૩.૦૨.૨૦૧૭ ના રોજ દાખલ કરાયેલ રિપ્લાય એફિડેવિટ સાથે રજૂ કરાયેલ ટેન્ડર નોટિસની સુધારેલી કલમ તરફ દોરવામાં આવ્યું છે, જે અરજદારોની નોંધપાત્ર ફરિયાદનું ધ્યાન રાખે છે .

૮.૩ ૨૦૦૯-૧૦ ની અગાઉની ટેન્ડર ઇન્કવાયરી અને ૨૦૧૬-૧૭ ની વર્તમાન ટેન્ડર ઇન્કવાયરીની વિવિધ શરતોની સરખામણી દશા વતું એક નિવેદન પણ રેકૉર્ડ પર મૂકવામાં આવ્યું છે જે દર્શાવે છે કે વિગતવાર પ્રક્રિયા અપનાવવામાં આવનાર છે અને ટેન્ડરને વિવિધ સમિતિઓ દ્વારા તપાસના અનેક સ્તરોમાંથી પસાર થવું પડશે, દા.ત. ટેન્ડર ઇવેલ્યુએશન કમિટી, ટેન્ડર સ્ક્રુટિની કમિટી, હેલ્થ એન્ડ સોલિડ વેસ્ટ મેનેજમેન્ટ કમિટી અને અંતે તેને સ્ટેન્ડિંગ કમિટી દ્વારા મંજૂર કરવામાં આવશે . તેથી, ટેન્ડરની પ્રક્રિયા અને ટેન્ડર આપવાના સંદર્ભમાં કોઈપણ મનસ્વીતાને નકારી શકાય છે .

૮.૪ વિદ્વાન સિનિયર એડવોકેટે પણ રૂલ્સ, ૨૦૧૬ ની વિવિધ કલમોનો વિસ્તૃત સંદર્ભ આપ્યો હતો અને રજૂઆત કરી હતી કે રૂલ્સનો અમલ પ્રાથમિક તબક્કે છે અને ચાલુ વર્ષ માટે, કોર્પોરેશન માટે રાજ્ય અથવા સ્થાનિક સત્તા દ્વારા આ અંગેની નીતિની અનુપલબ્ધતાની ગેરહાજરીમાં તેનો અસરકારક રીતે અમલ કરવો શક્ય નથી . જોકે, ઘન કચરાની સિસ્ટમના સંચાલનમાં વેસ્ટ પીક્સ / વેસ્ટ કલેક્ટર્સની સક્રિય ભાગીદારી માટે તમામ શક્ય પ્રયાસો કરવામાં આવે છે . એક્ઝિડેવિટના સંબંધિત ફંક્શન પર આધાર રાખીને, એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે સૂકા અને કચરાના ઘન કચરાના અલગીકરણ સમયે વેસ્ટ પીક્સ / વેસ્ટ કલેક્ટર્સ વિશેષ રૂપે ભાગ લેશે .

૮.૫ દલીલોનો સારાંશ આપતા, એવું રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે ટેન્ડરની કોઈપણ શરતો રૂલ્સની વિરુદ્ધ નથી અને આવી શરતોમાં કોઈ ચોક્કસ ફેરફાર કરવામાં આવ્યો નથી .

૮.૬ પ્રતિવાદી કોર્પોરેશન માટે હાજર રહેલા વિદ્વાન સિનિયર એડવોકેટ શ્રી કમલ ત્રિવેદી દ્વારા નીચેના નિર્ણયોનો આશરો લેવામાં આવ્યો છે:-

૧. એસોસિએશન ઓફ રજીસ્ટ્રેશન ઓફ પ્લેટ્સ વિરુદ્ધ યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા અને અન્ય, (૨૦૦૫) ૧ એસ.સી.સી, ૬૭૯ ના કેસમાં, જેમાં ટેન્ડર માટે પૂર્વ-શરતો અથવા લાયકાત સંબંધિત ન્યાયિક સમીક્ષાનો વ્યાપ સમજાવવામાં આવ્યો છે અને અનુભવના સ્તર, અગાઉના વર્ષમાં ભૌગોલિક અને ટર્નઓવર અને કોન્ટ્રાક્ટના સમયગાળાના સંદર્ભમાં કોન્ટ્રાક્ટની શરતોની પ્રકૃતિ ધ્યાનમાં લેતા અને એક પ્રદેશ / રાજ્ય માટે એક ઉત્પાદકને કોન્ટ્રાક્ટ આપવાનો પ્રતિબંધ, જ્યારે આવી શરતોની માન્યતાને પડકારવામાં આવી, ત્યારે મોટર વાહન અધિનિયમ હેઠળ નંબર પ્લેટની નોંધણીની ફરજિયાત આવશ્યકતા અને આવી નંબર પ્લેટના ઉત્પાદનના તકનીકી પાસામાં વિશેષ અનુભવ ધરાવતા પક્ષકારની હકીકતને ધ્યાનમાં લઈને તેને માન્ય રાખવામાં આવ્યું હતું .

II. વિપુલભાઈ એમ. ચૌધરી વિરુદ્ધ ગુજરાત કોઓપરેટિવ મિલ્ક માર્કેટિંગ ફેડરેશન લિમિટેડ અને અન્ય, (૨૦૧૫) ૮ એસ.સી.સી, ૧ ના કેસમાં, તેમની રજૂઆતના સમર્થનમાં કે ભારતના બંધારણની કલમ ૧૯ હેઠળ સહકારી મંડળી બનાવવાનો અધિકાર મૂળભૂત અધિકાર હોવા ઉપરાંત અને સહકારી મંડળીઓના પ્રમોશન પર, રાજ્ય નીતિના માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો હેઠળ કલમ ૪૩બી દાખલ કરવા છતાં, ભારતના બંધારણની કલમ ૨૨૬ હેઠળ સત્તાનો ઉપયોગ કરતી કોર્ટે ભારતના બંધારણની કલમ ૧૨ ના અર્થમાં ઓથોરિટીને સહકારી મંડળીઓના પ્રમોશન માટે કાર્ય કરવા નિર્દેશિત ન કરવા લાદવામાં આવેલા પ્રતિબંધોની તપાસ કરવી પડશે .

III. મિશિગન રબર (ઇન્ડિયા) લિમિટેડ વિરુદ્ધ સ્ટેટ ઓફ કર્ણાટક અને અન્ય, (૨૦૧૨) ૮ એસ.સી.સી, ૨૧૬ ના કેસમાં, તેમની રજૂઆતના સમર્થનમાં કે કોર્ટ, ન્યાયિક સમીક્ષાની સત્તાનો ઉપયોગ કરીને ટેન્ડર અથવા કરારની બાબતોમાં હસ્તક્ષેપ કરતા પહેલા, પોતાની જાતને પ્રશ્ન પૂછવો જોઈએ કે અપનાવવામાં આવેલી પ્રક્રિયા અથવા સત્તાધિકારી દ્વારા લેવાયેલ નિર્ણય બદધિશાદાપૂર્વક છે અથવા કોઈની તરફેણ કરવાનો ઈશાદો ધરાવે છે અથવા અપનાવવામાં આવેલી પ્રક્રિયા અથવા લેવાયેલ નિર્ણય

એટલો મનસ્વી, અતાર્કિક છે કે જે નિષ્કર્ષ તરફ દોરી જાય છે કે વ્યાજબી રીતે કાર્ય કરનાર કોઈ જવાબદાર સત્તાધિકારીએ આવો નિર્ણય લીધો ન હોત અને સંબંધિત કાયદા અનુસાર, શું તે પહોંચી શક્યો હોત અને શું જાહેર હિતને અસર થાય છે . આમ, જ્યાં સુધી એવું ન જણાય કે ટેન્ડરિંગ ઓથોરિટીએ દૂષિત રીતે કાર્ય કર્યું છે અથવા વૈધાનિક સત્તાઓનો દુરુપયોગ કર્યો છે ત્યાં સુધી કોર્ટે કરારની બાબતમાં ખૂબ જ મર્યાદિત ભૂમિકા ભજવવી પડે છે .

IV. આ કોર્ટની ડિવિઝન બેંચનો આહવા એર સર્વિસીસ પ્રાઇવેટ લિમિટેડ અને અન્ય વિરુદ્ધ સ્ટેટ ઓફ ગુજરાત અને અન્યનો એસ.સી.એ નં. ૫૩૩૮/૨૦૧૬ માં તારીખ ૨૯.૦૪.૨૦૧૬ નો નિર્ણય, જેમાં બોર્ડને સહાય પૂરી પાડવાનું કાર્ય હાથ ધરવા માટે વિશેષ રૂપે લાયક બીડરને કોન્ટ્રાક્ટ આપવામાં આવ્યો હતો જ્યાં રોજના ૩૫૦૦ ની જરૂરિયાત હતી, જેણે અન્ય સ્પર્ધકોને બહાર કરી દીધા હતા અને કોર્ટને જણાવ્યું હતું કે જ્યારે રાજ્યના ૨૦ લાખથી વધુ વિદ્યાર્થીઓનું ભવિષ્ય દાવ પર હતું અને ટેન્ડર નોટિસની શરતો પણ થોડી કઠોર લાગતી હતી, ત્યારે મનસ્વીપણું, ગેરવાજબીપણું અથવા બદધર્શિતાપૂર્વકના કૃત્યના રૂપમાં અન્ય કોઈ ગેરકાયદેસરતાની ગેરહાજરીમાં, કોર્ટ આવા નિર્ણયમાં હસ્તક્ષેપ કરશે નહીં .

રીજોઈન્ડરમાં, વિદ્વાન સિનિયર એડવોકેટ શ્રી મિહિર જોશીએ નીચે મુજબ રજૂઆત કરી:

૯. અરજદારોમાંના એક તરફથી હાજર રહેલા વિદ્વાન સિનિયર એડવોકેટ શ્રી મિહિર જોશીએ તેમના રીજોઈન્ડરમાં પુનરોચ્ચાર કર્યો હતો કે રૂલ્સ, ૨૦૧૬ ના અમલીકરણ માટે ઓથોરિટી દ્વારા કોઈ રોડ-મેપ કે કોઈ નીતિ ઘડવામાં આવી નથી અને જો ટેન્ડરની શરતો જોવામાં આવે તો, ડોર ટુ ડોરથી ઘન કચરો એકત્રિત કરવાની કોર્પોરેશન પર કોઈ જવાબદારી નથી અને આ મુદ્દો ગુજરાત પ્રોવિન્શિયલ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન્સ એક્ટ હેઠળ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન પર ઘન કચરો એકત્રિત કરવાની ફરજ વિશે છે અને હકીકતમાં, ટેન્ડર નોટિસ અને રિટ પિટિશનોમાં દાખલ કરાયેલ એફિડેવિટ દ્વારા, કચરો ઉત્પન્ન કરનારને હવે વેસ્ટ પીક્સ / વેસ્ટ કલેક્ટર્સ અથવા કોન્ટ્રાક્ટરને ઘન કચરો સોંપવાની ફરજ પાડવામાં આવી છે . રહેણાંક સંકુલ એટલે કે હાઉસિંગ સોસાયટી અથવા એપાર્ટમેન્ટના ગેટ પરથી ઘન કચરો એકત્રિત કરવા માટે નિયુક્ત સ્થળ, જેના માટે કોઈ અસરકારક સિસ્ટમ અમલમાં નથી અને અગાઉ રજૂ કર્યા મુજબ, ઘન કચરાનું સંચાલન એકતા અને સંપૂર્ણ હોવું જોઈએ . કોર્પોરેશનનો અભિગમ એડ હોક અને કામચલાઉ છે અને સાચા અર્થમાં, રૂલ્સ, ૨૦૧૬ ની સાથે સુસંગત નથી .

૯.૧ વિદ્વાન સિનિયર એડવોકેટના જણાવ્યા મુજબ, કચરા વ્યવસ્થાપનમાં સુધારણા માટે અનૌપચારિક ક્ષેત્રને એકીકૃત કરવું એ સમયની માંગ છે અને આ વિષય પર એક સ્વતંત્ર સલાહકાર અને કન્સલ્ટન્ટ દ્વારા લખાયેલો એક લેખ એ દર્શાવવા માટે ઉપલબ્ધ કરવામાં આવ્યો છે કે જો મ્યુનિસિપલ કચરાના સંગ્રહ અને નિકાલમાં વેસ્ટ પીક્સ / વેસ્ટ કલેક્ટર્સને નોકરી પર રાખવામાં આવે તો સિસ્ટમ ખર્ચ અસરકારક રહેશે અને તે માત્ર ઘન કચરાના અસરકારક નિકાલની સમસ્યાને જ હલ કરશે નહીં, પરંતુ આજીવિકાનો અધિકાર પણ પ્રદાન કરશે, જે લાંબા ગાળે સમગ્ર સમાજ અને રાષ્ટ્ર માટે ફાયદાકારક રહેશે .

૯.૨ અરજદારો માટે વિદ્વાન સિનિયર એડવોકેટ શ્રી મિહિર જોશીએ મધ્ય પ્રદેશ રેશન વિકેટા સંઘ સોસાયટી અને અન્ય વિરુદ્ધ સ્ટેટ ઓફ મધ્ય પ્રદેશ અને અન્ય, (૧૯૮૧)૪ એસ.સી.સી, ૫૩૫ ના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટના નિર્ણય પર આધાર રાખ્યો હતો, જેમાં તમામ વર્ણનની સહકારી મંડળીઓની પસંદગીમાં મનસ્વીતાના આક્ષેપોના સંદર્ભમાં કાયદા સમક્ષ સમાનતાના વ્યાપક ખ્યાલ અને કાયદાના સમાન રક્ષણ વિશે વાત કરવામાં આવી છે અને જરૂરી નથી કે માત્ર ગ્રાહક મંડળીઓ જ હોય .

૯.૩ અરજદાર સોસાયટી વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન સિનિયર એડવોકેટ શ્રી મિહિર જોશીએ નૈનીતાલ ખાતે ઉત્તરાખંડ હાઈકોર્ટ દ્વારા રિટ પિટિશન [પીઆઈએલ] નં. ૮૦/૨૦૧૨ માં તારીખ ૧૬.૦૩.૨૦૧૭ ના રોજ આપેલા નિર્ણય પર આધાર રાખ્યો હતો, જેમાં રિટ અરજદારની મુખ્ય ફરિયાદોમાંની એક કાશીપુર શહેરમાં ઉત્પન્ન થતા મ્યુનિસિપલ કચરાને ઢોલા નદીમાં ઠાલવવા અંગે હતી અને વધુમાં પ્રતિવાદી-નગરપાલિકાએ પર્યાવરણીય અને મ્યુનિસિપલ કાયદાઓની વિવિધ જોગવાઈઓનું ઉલ્લંઘન કર્યું હતું . ઉપરોક્ત નિર્ણયમાં, ઉત્તરાખંડ હાઈકોર્ટની ડિવિઝન બેંચે હિલ જિલ્લાના જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટ દ્વારા અને સ્થાનિક સત્તાવાળાઓ વતી દાખલ કરાયેલ વાસ્તવિક દશ્ય અને વિવિધ એક્ઝિડેવિટ પર વિચારણા કર્યા પછી, ૦૮.૦૨.૨૦૧૬ ના રોજ સૂચિત સોલિડ વેસ્ટ મેનેજમેન્ટ રૂલ્સ, ૨૦૧૬ અને પર્યાવરણ [પ્રોટેક્શન] એક્ટ, ૧૯૮૬ પર વિચારણા કરી હતી, અને ફક્ત ૮૯ માં ઘન કચરાના યોગ્ય વ્યવસ્થાપન માટે પ્રતિવાદી નગરપાલિકા અને રાજ્યના સત્તાવાળાઓને વિવિધ ફરજિયાત નિર્દેશો જારી કરવામાં આવ્યા હતા . વિદ્વાન સિનિયર એડવોકેટના જણાવ્યા મુજબ, રૂલ્સ, ૨૦૧૬ ફરજિયાત છે અને, તેથી, વર્તમાન કિસ્સામાં પ્રતિવાદી કોર્પોરેશન દ્વારા તેનું પાલન ન થવાની ગેરહાજરીમાં અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન અને ગુજરાત રાજ્યને સમાન નિર્દેશો આપવા જોઈએ અને જ્યાં સુધી આવી જોગવાઈઓ નોટિસ ઇન્વાઈટિંગ ટેન્ડર્સ માં સામેલ ન થાય ત્યાં સુધી, ઘન કચરાના નિકાલ માટે કોઈ પ્રક્રિયા હાથ ધરવાની મંજૂરી આપવી જોઈએ નહીં .

વૈકલ્પિક રીતે, એવું રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે અરજદાર, સમાજના નીચલા વર્ગમાંથી આવતા વેસ્ટ પીકર્સ / કલેક્ટર્સની નોંધાયેલી મંડળી હોવાથી, ઈએમડી / સુરક્ષા થાપણ / બેંક ગેરંટી અને અન્ય નાણાકીય પાસાઓ, જેમાં ટેન્ડર ભરતી વખતે બીડરના નામે નોંધાયેલા ટ્રાન્સપોર્ટિંગ વાહનોનો કાફલો વગેરે નાણાકીય પરિમાણો હળવા કરી શકાય છે . એવું વધુમાં રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે રૂલ્સ, ૨૦૧૬ નું પાલન ન કરીને, પ્રતિવાદી કોર્પોરેશને તેની વૈધાનિક ફરજો છોડી દીધી છે અને રાજ્ય સરકારે રૂલ્સ હેઠળ યોજના ન બનાવીને તેના કલ્યાણકારી રાજ્યની નીતિમાં એક પગલું પાછળ લીધું છે અને શ્રીમંત અને ગરીબ વચ્ચેનું અંતર ઘટાડવાને બદલે, હવે રૂલ્સ, ૨૦૧૬ નો અમલ ન કરવાની ઉક્ત નિષ્ક્રિયતા દ્વારા અસમાનતા કાયમી કરવામાં આવી છે .

૯.૪ આમ, વિદ્વાન સિનિયર એડવોકેટના જણાવ્યા મુજબ, પ્રતિવાદી કોર્પોરેશન તરફથી હાજર રહેલા વિદ્વાન સિનિયર એડવોકેટ દ્વારા આધાર રાખવામાં આવેલ કોઈપણ નિર્ણય કેસની હકીકતો પર કોઈ અસર કરતો નથી અને જ્યારે સત્તાધિકારીની કાર્યવાહી, જે ભારતના બંધારણની કલમ ૧૨ ના અર્થમાં રાજ્ય છે, તે મનસ્વી, ગેરવાજબી અને ભેદભાવપૂર્ણ અને કાયદાથી વિપરીત હોવાનું જણાય છે, ત્યારે આ કોર્ટ માટે ભારતના બંધારણની કલમ ૨૨૬ હેઠળ અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરીને અરજદારની તરફેણમાં ઘન કચરાના સંગ્રહ અને નિકાલ માટે ટેન્ડરો આમંત્રિત કરવાની કાર્યવાહીને રદ કરવા અને

પર્યાવરણ અધિનિયમ, ૧૯૮૬ હેઠળ ઘડવામાં આવેલા વૈધાનિક રૂલ્સ, ૨૦૧૬ નો અમલ ન કરવાની પ્રતિવાદી કોર્પોરેશનની નિષ્ક્રિયતાને સુધારવા માટે કેસ બને છે .

૧૦. પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલોને સાંભળ્યા, કેસના રેકૉર્ડનું અવલોકન કર્યું અને ગુજરાત મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન્સ એક્ટ, ૧૯૪૯, સોલિડ વેસ્ટ મેનેજમેન્ટ રૂલ્સ, ૨૦૧૬ ની સંબંધિત જોગવાઈઓ પર વિચાર કર્યો .

૧૦.૧ સગવડતા ખાતર, આ ક્ષેત્રને નિયંત્રિત કરતા રૂલ્સની સંબંધિત જોગવાઈઓ, નીચે મુજબ ફરીથી રજૂ કરવામાં આવી છે:

"૪. કચરો ઉત્પન્ન કરનારાઓની ફરજો . (૧) દરેક કચરો ઉત્પન્ન કરનાર, (એ) તેમના દ્વારા ઉત્પન્ન થતા કચરાને ત્રણ અલગ પ્રવાહોમાં એટલે કે બાયો-ડિગ્રેડેબલ, નોન બાયો-ડિગ્રેડેબલ અને ઘરેલું જોખમી કચરાને યોગ્ય ડબ્બામાં અલગ કરશે અને સંગ્રહ કરશે અને સ્થાનિક સત્તાવાળાઓ દ્વારા સમયાંતરે આપવામાં આવતી સૂચના અથવા જાહેરનામા મુજબ અધિકૃત વેસ્ટ પીક્સ અથવા વેસ્ટ કલેક્ટર્સને અલગ કરેલો કચરો સોંપશે ; (બી) ડાયપર, સેનિટરી પેડ વગેરે જેવા વપરાયેલા સેનિટરી કચરાને આ ઉત્પાદનોના

ઉત્પાદકો અથવા બ્રાન્ડ માલિકો દ્વારા પૂરી પાડવામાં આવતી પાઉચમાં અથવા સ્થાનિક સત્તાવાળાઓ દ્વારા સૂચના મુજબ યોગ્ય આવરણ સામગ્રીમાં સુરક્ષિત રીતે વીંટાળશે અને તેને સૂકા કચરા અથવા નોન-બાયો-ડિગ્રેડેબલ કચરા માટેના ડબ્બામાં મૂકશે ; (સી) બાંધકામ અને તોડી પાડવામાં આવતા કચરાને, જ્યારે પણ ઉત્પન્ન થાય ત્યારે, પોતાના જ પરિસરમાં અલગથી સંગ્રહ કરશે અને બાંધકામ અને તોડી પાડવાના કચરાના વ્યવસ્થાપન નિયમો, ૨૦૧૬ મુજબ તેનો નિકાલ કરશે ; અને (ડી) તેના પરિસરમાંથી ઉત્પન્ન થતા બાગાયતી કચરા અને બગીચાના કચરાને પોતાના જ પરિસરમાં અલગથી સંગ્રહ કરશે અને સ્થાનિક સંસ્થાના નિર્દેશો મુજબ સમયાંતરે તેનો નિકાલ કરશે . (૨) કોઈ પણ કચરો ઉત્પન્ન કરનાર તેના દ્વારા ઉત્પન્ન થતા ઘન કચરાને શેરીઓ, તેના પરિસરની બહારની ખુલ્લી જાહેર જગ્યાઓ અથવા ગટર અથવા જળાશયોમાં ફેંકશે નહીં, સળગાવશે નહીં અથવા દાટશે નહીં . (૩) તમામ કચરો ઉત્પન્ન કરનારાઓ ઘન કચરાના વ્યવસ્થાપન માટે સ્થાનિક સંસ્થાઓના પેટા-કાયદામાં નિર્દિષ્ટ મુજબ વપરાશકર્તા ફી ચૂકવશે . (૪) કોઈપણ વ્યક્તિ ઓછામાં ઓછા ત્રણ કામકાજના દિવસો અગાઉ સ્થાનિક સંસ્થાને જાણ કર્યા વિના કોઈપણ પરવાના વગરના સ્થળે એકસોથી વધુ વ્યક્તિઓની

ઇવેન્ટ અથવા મેળાવડાનું આયોજન કરશે નહીં અને આવી વ્યક્તિ અથવા આવી ઇવેન્ટના આયોજક સ્ત્રોત પર જ કચરાને અલગ કરવા અને અલગ કરેલા કચરાને સ્થાનિક સંસ્થા દ્વારા નિર્દિષ્ટ કર્યા મુજબ વેસ્ટ કલેક્ટર અથવા એજન્સીને સોંપવાની ખાતરી કરશે.

(પ) દરેક સ્ટ્રીટ વેન્ડર તેની પ્રવૃત્તિ દરમિયાન ઉત્પન્ન થતા કચરાના સંગ્રહ માટે યોગ્ય કન્ટેનર રાખશે જેમ કે ફૂડ વેસ્ટ, ડિસ્પોઝેબલ પ્લેટ્સ, કપ, કેન, રેપર્સ, નાળિયેરની કાચલી, વઘેલો ખોરાક, શાકભાજી, ફળો વગેરે, અને આવા કચરાને સ્થાનિક સંસ્થા દ્વારા સૂચિત કચરાના સંગ્રહ ડેપો અથવા કન્ટેનર અથવા વાહનમાં જમા કરશે . (૬) તમામ રેસિડેન્ટ વેલ્ફેર અને માર્કેટ એસોસિએશનો, આ નિયમોના જાહેરનામાની તારીખથી એક વર્ષની અંદર અને સ્થાનિક સંસ્થાની ભાગીદારીથી ખાતરી કરશે કે કચરો ઉત્પન્ન કરનારાઓ દ્વારા આ નિયમોમાં નિર્ધારિત કર્યા મુજબ સ્ત્રોત પર જ કચરો અલગ કરવામાં આવે છે, અલગ કરેલા કચરાના સંગ્રહની અલગ પ્રવાહોમાં સુવિધા પૂરી પાડશે, રિસાયકલ કરી શકાય તેવી સામગ્રી અધિકૃત વેસ્ટ પીકર્સ અથવા અધિકૃત રિસાયકલર્સને સોંપશે . બાયો-ડિગ્રેડેબલ કચરાની શક્ય હોય ત્યાં સુધી પરિસરમાં જ કમ્પોસ્ટિંગ અથવા બાયો-મિથેનેશન દ્વારા પ્રક્રિયા, ટ્રીટમેન્ટ અને નિકાલ કરવામાં આવશે . બાકી રહેલો કચરો સ્થાનિક

સંસ્થાના નિર્દેશ મુજબ વેસ્ટ કલેક્ટર્સ અથવા એજન્સીને આપવામાં આવશે . (૭) ૫,૦૦૦ ચોરસ મીટરથી વધુ વિસ્તાર ધરાવતા તમામ ગેટવાળા સમુદાયો અને સંસ્થાઓ, આ નિયમોના જાહેરનામાની તારીખથી એક વર્ષની અંદર અને સ્થાનિક સંસ્થાની ભાગીદારીથી, કચરો ઉત્પન્ન કરનારાઓ દ્વારા આ નિયમોમાં નિર્ધારિત કર્યા મુજબ સ્ત્રોત પર જ કચરાને અલગ કરવાની ખાતરી કરશે, અલગ કરેલા કચરાના સંગ્રહની અલગ પ્રવાહોમાં સુવિધા પૂરી પાડશે, રિસાયકલ કરી શકાય તેવી સામગ્રી અધિકૃત વેસ્ટ પીકર્સ અથવા અધિકૃત રિસાયકલર્સને સોંપશે . બાયો-ડિગ્રેડેબલ કચરાની શક્ય હોય ત્યાં સુધી પરિસરમાં જ કમ્પોસ્ટિંગ અથવા બાયો-મિથેનેશન દ્વારા પ્રક્રિયા, ટ્રીટમેન્ટ અને નિકાલ કરવામાં આવશે . બાકી રહેલો કચરો સ્થાનિક સંસ્થાના નિર્દેશ મુજબ વેસ્ટ કલેક્ટર્સ અથવા એજન્સીને આપવામાં આવશે . (૮) તમામ હોટલો અને રેસ્ટોરન્ટ્સ, આ નિયમોના જાહેરનામાની તારીખથી એક વર્ષની અંદર અને સ્થાનિક સંસ્થાની ભાગીદારીથી કચરાને સ્ત્રોત પર જ અલગ કરવાની ખાતરી કરશે જે આ નિયમોમાં નિર્ધારિત છે, અલગ કરેલા કચરાના સંગ્રહની અલગ પ્રવાહોમાં સુવિધા પૂરી પાડશે, રિસાયકલ કરી શકાય તેવી સામગ્રી અધિકૃત વેસ્ટ પીકર્સ અથવા અધિકૃત રિસાયકલર્સને સોંપશે . બાયો-

ડિગ્રેડેબલ કચરાની શક્ય હોય ત્યાં સુધી પરિસરમાં જ કમ્પોસ્ટિંગ અથવા બાયો-મિથેનેશન દ્વારા પ્રક્રિયા, ટ્રીટમેન્ટ અને નિકાલ કરવામાં આવશે . બાકી રહેલો કચરો સ્થાનિક સંસ્થાના નિર્દેશ મુજબ વેસ્ટ કલેક્ટર્સ અથવા એજન્સીને આપવામાં આવશે .

પ. પર્યાવરણ, વન અને આબોહવા પરિવર્તન મંત્રાલયની ફરજો.-

(૧) પર્યાવરણ, વન અને આબોહવા પરિવર્તન મંત્રાલય દેશમાં આ નિયમોના અમલીકરણ પર એકંદર દેખરેખ રાખવા માટે જવાબદાર રહેશે . તે પર્યાવરણ, વન અને આબોહવા પરિવર્તન મંત્રાલયના સચિવના અધ્યક્ષપદ હેઠળ સેન્ટ્રલ મોનિટરિંગ કમિટીની રચના કરશે જેમાં નીચેનામાંથી સંયુક્ત સચિવ અથવા સલાહકારના દરજ્જાથી નીચેના ન હોય તેવા અધિકારીનો સમાવેશ થશે, એટલે કે, ૧) શહેરી વિકાસ મંત્રાલય ૨) ગ્રામીણ વિકાસ મંત્રાલય ૩) રસાયણ અને ખાતર મંત્રાલય ૪) કૃષિ મંત્રાલય ૫) સેન્ટ્રલ પોલ્યુશન કંટ્રોલ બોર્ડ ૬) ત્રણ રાજ્ય પ્રદૂષણ નિયંત્રણ બોર્ડ અથવા પ્રદૂષણ નિયંત્રણ સમિતિઓ વારાફરતી ૭) વારાફરતી ત્રણ રાજ્ય સરકારોના શહેરી વિકાસ વિભાગો ૮) વારાફરતી બે રાજ્ય સરકારોના ગ્રામીણ વિકાસ વિભાગો ૯) વારાફરતી ત્રણ શહેરી

સ્થાનિક સંસ્થાઓ ૧૦) વારાફરતી બે વસ્તીગણતરી નગરો ૧૧) ફિક્કી, સીઆઈઆઈ ૧૨) બે વિષય નિષ્ણાતો .

૨. આ સેન્ટ્રલ મોનિટરિંગ કમિટી વર્ષમાં ઓછામાં ઓછા એક વખત મળશે અને આ નિયમોના અમલીકરણ પર દેખરેખ અને સમીક્ષા કરશે . પર્યાવરણ, વન અને આબોહવા પરિવર્તન મંત્રાલય જરૂર જણાય તો અન્ય નિષ્ણાતોને સામેલ કરી શકે છે . કમિટીનું દર ત્રણ વર્ષે નવીનીકરણ કરવામાં આવશે .

૬. શહેરી વિકાસ મંત્રાલયની ફરજો.— (૧) શહેરી વિકાસ મંત્રાલય રાજ્ય સરકારો અને કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશના વહીવટીતંત્રો સાથે સંકલન કરશે,— (એ) રાજ્યો અને સ્થાનિક સંસ્થાઓ દ્વારા ઘન કચરાના વ્યવસ્થાપનની પદ્ધતિઓમાં સુધારો કરવા અને મંત્રાલય અને બાહ્ય એજન્સીઓ દ્વારા ભંડોળ પૂરું પાડવામાં આવતા ઘન કચરાના વ્યવસ્થાપન પ્રોજેક્ટ્સના અમલીકરણ માટે લેવાયેલા પગલાંની સમયાંતરે સમીક્ષા વર્ષમાં ઓછામાં ઓછા એક વખત કરવી અને સુધારાત્મક પગલાં લેવા અંગે સલાહ આપવી; (બી) આ નિયમોના જાહેરનામાની તારીખથી છ મહિનાની અંદર હિસ્સેદારો સાથે પરામર્શ કરીને વેસ્ટ ટુ એનર્જી પરની નીતિ સહિત ઘન કચરા વ્યવસ્થાપન પર રાષ્ટ્રીય નીતિ અને વ્યૂહરચના ઘડવી;

(સી) રાજ્યો અને કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશોને રાષ્ટ્રીય ઘન કચરા વ્યવસ્થાપન નીતિ અને રાષ્ટ્રીય શહેરી સ્વચ્છતા નીતિના આધારે ઘન વ્યવસ્થાપન પર રાજ્ય નીતિ અને વ્યૂહરચના ઘડવામાં સુવિધા આપવી; (ડી) ઘન કચરા વ્યવસ્થાપન ક્ષેત્રમાં સંશોધન અને વિકાસને પ્રોત્સાહન આપવું અને રાજ્યો અને સ્થાનિક સંસ્થાઓને માહિતી પહોંચાડવી; (ઈ) સ્થાનિક સંસ્થાઓ અને અન્ય હિસ્સેદારોની તાલીમ અને ક્ષમતા નિર્માણ હાથ ધરવું; અને (એફ) સમયમર્યાદા અને ધોરણોને પૂર્ણ કરવામાં સુવિધા આપવા માટે રાજ્યો, કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશો અને સ્થાનિક સંસ્થાઓને ઘન કચરા વ્યવસ્થાપન પર તકનીકી માર્ગદર્શિકા અને પ્રોજેક્ટ માટે નાણાં પૂરા પાડવા .

૭. ખાતર વિભાગ, રસાયણ અને ખાતર મંત્રાલયની ફરજો- **xxx**

૮. કૃષિ મંત્રાલય, ભારત સરકારની ફરજો- **xxx**

૯. ઉર્જા મંત્રાલયની ફરજો- **xxx**

૧૦. નવી અને નવીનીકરણીય ઊર્જા સ્ત્રોત મંત્રાલયની ફરજો-

XXX

૧૧. રાજ્યો અને કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશોમાં શહેરી વિકાસના પ્રભારી સચિવની ફરજો- (૧) રાજ્ય અથવા કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશમાં શહેરી વિકાસ વિભાગના સચિવે મ્યુનિસિપલ એડમિનિસ્ટ્રેશનના કમિશનર અથવા નિયામક અથવા સ્થાનિક સંસ્થાઓના નિયામક મારફતે, - (એ) આ નિયમો, ઘન કચરા વ્યવસ્થાપન પર રાષ્ટ્રીય નીતિ અને શહેરી વિકાસ મંત્રાલયની રાષ્ટ્રીય શહેરી સ્વચ્છતા નીતિ સાથે સુસંગત વેસ્ટ પીકર્સના પ્રતિનિધિ, સ્વ-સહાય જૂથ અને વેસ્ટ મેનેજમેન્ટ ક્ષેત્રે કામ કરતા સમાન જૂથો સહિતના હિસ્સેદારો સાથે પરામર્શ કરીને રાજ્ય અથવા કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશ માટે રાજ્ય નીતિ અને ઘન કચરા વ્યવસ્થાપન વ્યૂહરચના તૈયાર કરવી, જે આ નિયમોના જાહેરનામાની તારીખથી એક વર્ષથી વધુ ન હોય તેવા સમયગાળામાં; (બી) ઘન કચરા વ્યવસ્થાપન પર રાજ્ય નીતિ અને વ્યૂહરચના તૈયાર કરતી વખતે, લેન્ડફિલમાં જતા કચરાને ઘટાડવા અને માનવ સ્વાસ્થ્ય અને પર્યાવરણ પર ઘન કચરાની અસરને ઘટાડવા માટે કચરામાં ઘટાડો, પુનઃઉપયોગ, રિસાયકલિંગ,

પુનઃપ્રાપ્તિ અને ઘન કચરાના વિવિધ ઘટકોના મહત્તમ ઉપયોગ પર ભાર મૂકવો; (સી) રાજ્યની નીતિઓ અને વ્યૂહરચનાઓએ કચરો ઘટાડવામાં વેસ્ટ પીક્સ, વેસ્ટ કલેક્ટર્સ અને રિસાયકલિંગ ઉદ્યોગના અનૌપચારિક ક્ષેત્ર દ્વારા ભજવવામાં આવતી પ્રાથમિક ભૂમિકાને સ્વીકારવી જોઈએ અને વેસ્ટ મેનેજમેન્ટ સિસ્ટમમાં વેસ્ટ પીક્સ અથવા અનૌપચારિક વેસ્ટ કલેક્ટર્સના એકીકરણ અંગે વ્યાપક માર્ગદર્શિકા પ્રદાન કરવી જોઈએ . (ડી) તમામ સ્થાનિક સત્તાવાળાઓ દ્વારા આ નિયમોની જોગવાઈઓનું અમલીકરણ સુનિશ્ચિત કરવું; (ઈ) રાજ્યના ટાઉન પ્લાનિંગ વિભાગને એ સુનિશ્ચિત કરવા નિર્દેશ આપવો કે રાજ્ય અથવા કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશના દરેક શહેરના માસ્ટર પ્લાનમાં શહેરોના જૂથ માટે સામાન્ય કચરા પ્રક્રિયા સુવિધા અથવા પ્રાદેશિક સેનિટરી લેન્ડફિલના સભ્ય હોય તેવા શહેરો સિવાય ઘન કચરા પર પ્રક્રિયા કરવા અને તેના નિકાલની સુવિધાઓ સ્થાપવા માટેની જોગવાઈઓ છે; અને (એફ) ઘન કચરા માટે પ્રક્રિયા અને નિકાલ સુવિધાઓ સ્થાપવા માટે એક વર્ષની અંદર સ્થાનિક સંસ્થાઓને યોગ્ય જમીનની ઓળખ અને ફાળવણી સુનિશ્ચિત કરવી અને તેમને રાજ્ય અથવા જે તે કેસમાં, મેટ્રોપોલિટન અને જિલ્લા આયોજન સમિતિઓ અથવા ટાઉન એન્ડ કન્ટ્રી પ્લાનિંગ વિભાગ દ્વારા શહેરોના માસ્ટર પ્લાન (જમીન

ઉપયોગ યોજના) માં સામેલ કરવા; (એચ) રાજ્ય અને સ્થાનિક સંસ્થાઓના ટાઉન પ્લાનિંગ વિભાગને એ સુનિશ્ચિત કરવા નિર્દેશ આપવો કે ગ્રુપ હાઉસિંગ અથવા 200 થી વધુ રહેઠાણ ધરાવતા અથવા ૫,૦૦૦ ચોરસ મીટરથી વધુ પ્લોટ વિસ્તાર ધરાવતા વ્યાપારી, સંસ્થાકીય અથવા અન્ય કોઈ બિન-રહેણાંક સંકુલ માટેની વિકાસ યોજનામાં ઘન કચરાના અલગીકરણ, સંગ્રહ, વિકેન્દ્રિત પ્રક્રિયા માટે અલગ જગ્યા નક્કી કરવામાં આવી છે; (i) સ્પેશિયલ ઇકોનોમિક ઝોન, ઇન્ડસ્ટ્રીયલ એસ્ટેટ, ઇન્ડસ્ટ્રીયલ પાર્કના વિકાસકર્તાઓને રિકવરી અને રિસાયકલિંગ સુવિધા માટે પ્લોટના કુલ વિસ્તારના ઓછામાં ઓછા પાંચ ટકા અથવા ઓછામાં ઓછા પાંચ પ્લોટ અથવા શેડ ફાળવવા નિર્દેશ આપવો . (જે) ખર્ચ વહેંચણીના આધારે પ્રાદેશિક સુવિધાથી ૫૦ કિમી (અથવા વધુ) અંતરમાં આવતા શહેરો અને નગરોના જૂથ માટે સામાન્ય પ્રાદેશિક સેનિટરી લેન્ડ ફિલની સ્થાપનાની સુવિધા આપવી અને આવા સેનિટરી લેન્ડફિલ્સનું વ્યાવસાયિક સંચાલન સુનિશ્ચિત કરવું; (કે) ઘન કચરાના વ્યવસ્થાપન, અલગીકરણ અને પરિવહન અથવા સ્ત્રોત પર જ આવા કચરા પર પ્રક્રિયા કરવા માટે સ્થાનિક સંસ્થાઓના ક્ષમતા નિર્માણની વ્યવસ્થા કરવી; (એલ) રાજ્ય પ્રદૂષણ નિયંત્રણ બોર્ડના પરામર્શથી દિવસના પાંચ ટનથી વધુની

ઘન કચરાની પ્રક્રિયા અને નિકાલ સુવિધાઓ માટે બફર ઝોન સૂચિત કરવો; અને (એમ) વેસ્ટ પીક્સ અને વેસ્ટ ડીલરોની નોંધણી પર યોજના શરૂ કરવી .

૧૨. જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટ અથવા જિલ્લા કલેક્ટર અથવા ડેપ્યુટી કમિશનરની ફરજો.- xxx

૧૩. રાજ્ય અને કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશમાં ગ્રામ પંચાયતો અથવા ગ્રામીણ વિકાસ વિભાગના પ્રભારી સચિવની ફરજો- xxx

૧૪. સેન્ટ્રલ પોલ્યુશન કંટ્રોલ બોર્ડની ફરજો- xxx

૧૫. સ્થાનિક સત્તાવાળાઓ અને વસ્તીગણતરી નગરો અને શહેરી સમૂહોની ગ્રામ પંચાયતોની ફરજો અને જવાબદારીઓ-

સંબંધિત કલમો (જી), (એચ), (એલ), (ક્યુ), (ટી) અને (યુ) નીચે મુજબ વાંચવામાં આવે છે:-

(જી) કચરો ઉત્પન્ન કરનારાઓને કચરો ન નાખવા માટે નિર્દેશ આપવો એટલે કે કાગળ, પાણીની બોટલ, દારૂની બોટલ, સોફ્ટ

ડ્રિક કેન, ટેટ્રા પેક, ફળોની છાલ, રેપર્સ વગેરે જેવો કોઈ કચરો ફેંકવો કે નિકાલ ન કરવો અથવા શેરીઓ, ખુલ્લી જાહેર જગ્યાઓ, ગટર, જળાશયો પર કચરો ન સળગાવવો અથવા ન દાટવો અને આ નિયમો હેઠળ નિર્ધારિત કર્યા મુજબ સ્ત્રોત પર જ કચરાને અલગ કરવો અને અલગ કરેલા કચરાને અધિકૃત વેસ્ટ પીકર્સ અથવા સ્થાનિક સંસ્થા દ્વારા અધિકૃત વેસ્ટ કલેક્ટર્સને સોંપવો;

(એચ) અનૌપચારિક અથવા અધિકૃત વેસ્ટ પીકર્સ અને વેસ્ટ કલેક્ટર્સને કચરામાંથી રિસાયકલ કરી શકાય તેવી વસ્તુઓને અલગ કરવા માટે સક્ષમ કરવા અને કચરો પેદા કરવાના સ્ત્રોતમાંથી અથવા સામગ્રી પુનઃપ્રાપ્તિ સુવિધાઓમાંથી કાગળ, પ્લાસ્ટિક, ધાતુ, કાચ, કાપડ જેવા અલગ કરેલા રિસાયકલ કરી શકાય તેવા કચરાના સંગ્રહ માટે વેસ્ટ પીકર્સ અને રિસાયકલર્સ માટે સરળ ઍક્સેસ પ્રદાન કરવા રિસાયકલ કરી શકાય તેવી સામગ્રીના સોર્ટિંગ માટે પૂરતી જગ્યા સાથે સામગ્રી પુનઃપ્રાપ્તિ સુવિધાઓ અથવા ગૌણ સંગ્રહ સુવિધાઓ સ્થાપિત કરવી; બાયો-ડિગ્રેડેબલ કચરાના સંગ્રહ માટેના ડબ્બા લીલા રંગના, રિસાયકલ કરી શકાય તેવા કચરાના સંગ્રહ માટે સફેદ રંગના અને અન્ય કચરાના સંગ્રહ માટે કાળા રંગના રંગવામાં આવશે; "

(એલ) વેસ્ટ-પીક્સ અને વેસ્ટ કલેક્ટર્સને ઘન કચરાના વ્યવસ્થાપન પર તાલીમ પૂરી પાડવી;

(ક્યુ) અલગ કરેલા બાયો-ડિગ્રેડેબલ કચરાને કમ્પોસ્ટ પ્લાન્ટ, બાયો મિથેનેશન પ્લાન્ટ અથવા તેવી અન્ય કોઈ સુવિધા જેવી પ્રોસેસિંગ સુવિધાઓમાં પરિવહન કરવું . આવા કચરાની સાઈટ પર જ પ્રક્રિયા કરવા માટે પ્રાધાન્ય આપવામાં આવશે;

(ટી) સુવિધાની આસપાસની ગંધના નિયંત્રણ અને આરોગ્યપ્રદ પરિસ્થિતિઓની જાળવણીને આધીન કચરા વ્યવસ્થાપન અને ઘરગથ્થુ કમ્પોસ્ટિંગ, બાયો-ગેસ ઉત્પાદન, સમુદાય સ્તરે કચરાની વિકેન્દ્રિત પ્રક્રિયાને પ્રોત્સાહન આપવામાં સમુદાયોને સામેલ કરવા;

(યુ) બે વર્ષમાં રાસાયણિક ખાતરનો ઉપયોગ તબક્કાવાર બંધ કરવો અને સ્થાનિક સંસ્થા દ્વારા જાળવવામાં આવતા તમામ બગીચાઓ, પાર્ક અને તેના અધિકારક્ષેત્ર હેઠળના અન્ય સ્થળોએ જ્યાં પણ શક્ય હોય ત્યાં ખાતરનો ઉપયોગ કરવો . અનૌપચારિક કચરા રિસાયકલિંગ ક્ષેત્ર દ્વારા રિસાયકલિંગ પહેલને પ્રોત્સાહન પૂરું પાડવામાં આવી શકે છે .

૧૬. રાજ્ય પ્રદૂષણ નિયંત્રણ બોર્ડ અથવા પ્રદૂષણ નિયંત્રણ સમિતિની ફરજો.-

૧૯. ઘન કચરા પ્રક્રિયા અને ટ્રીટમેન્ટ સુવિધા સ્થાપવા અંગેની ફરજો માટેના માપદંડો. – xxx"

ઉપરોક્ત રૂલ્સ, ૨૦૧૬, ૦૮.૦૨.૨૦૧૬ ના રોજ સૂચિત કરવામાં આવ્યા હતા. નિયમ ૨ જોગવાઈ કરે છે કે આ નિયમો દરેક શહેરી સ્થાનિક સંસ્થા, શહેરી સમૂહો, વસ્તીગણતરી નગરો, નોટિફાઈડ વિસ્તારો, નોટિફાઈડ ઔદ્યોગિક ટાઉનશીપ અને ભારતીય રેલવે, એરપોર્ટ, એરબેઝ, બંદરો અને બંદરો, સંરક્ષણ સંસ્થાઓ, વિશેષ આર્થિક ક્ષેત્રો, રાજ્ય અને કેન્દ્ર સરકારી સંસ્થાઓ, યાત્રાધામો, ધાર્મિક અને ઐતિહાસિક મહત્વના સ્થળો જે સંબંધિત રાજ્ય સરકાર દ્વારા સમયાંતરે સૂચિત કરવામાં આવે તેને અને ઔદ્યોગિક કચરો, જોખમી કચરો, જોખમી રસાયણો, બાયો મેડિકલ કચરો, ઈ-કચરો, લીડ એસિડ બેટરી અને રેડિયો-એક્ટિવ કચરાના અપવાદ સિવાય વિસ્તારોમાં સ્થિત દરેક ઘરેલું, સંસ્થાકીય, વ્યાપારી અને અન્ય કોઈપણ બિન-રહેણાંક ઘન કચરો ઉત્પન્ન કરનારને લાગુ કરવામાં આવ્યા છે, જે પર્યાવરણ (પ્રોટેક્શન) એક્ટ, ૧૯૮૬ હેઠળ ઘડવામાં આવેલા અલગ નિયમો હેઠળ આવરી લેવામાં આવ્યા છે .

૧૦.૨ જોકે, એ પણ હકીકત છે કે રૂલ્સના નિયમ ૧૧ હેઠળ કલ્પ્યા મુજબ કોઈ નીતિ અથવા યોજના અથવા કોઈ વ્યૂહરચના તૈયાર કરવામાં આવી નથી અને તેના પરિણામે, અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશને પણ રૂલ્સ, ૨૦૧૬ ના અમલીકરણ માટે કોઈ સ્પષ્ટ રોડ મેપ તૈયાર કર્યો નથી . આવી નીતિ, યોજના, વ્યૂહરચના અથવા રોડ મેપની ગેરહાજરીમાં પણ વેસ્ટ પીક્સ / કલેક્ટર્સની સેવાઓનો લાભ લેવા માટે શક્ય પગલાં લેવામાં આવ્યા છે જેનો વિગતવાર સંદર્ભ પ્રતિવાદી નં. ૩ દ્વારા શરૂઆતમાં ૦૧.૦૨.૨૦૧૭ ના રોજ અને ત્યારબાદ પ્રતિવાદી નં. ૨ દ્વારા ૦૬.૦૩.૨૦૧૭ ના રોજ દાખલ કરવામાં આવેલી વધારાની એફિડેવિટમાં આપવામાં આવ્યો છે .

૧૦.૩ કે કેસના રેકૉર્ડનું ધ્યાનપૂર્વક અવલોકન એટલે કે ટેન્ડર આમંત્રિત કરતી નોટિસ સાથે તેની શરતો / કલમો / સૂચનાઓ / નોંધો / સ્પષ્ટીકરણો, તે અમદાવાદ શહેર માટે વિવિધ ઝોનમાં ૫ વર્ષના સમયગાળા માટે સોલિડ વેસ્ટ મેનેજમેન્ટ રૂલ્સ, ૨૦૧૬ અનુસાર મજૂર સહિત, ટિપિંગ વ્યવસ્થા સાથે પોતાના બંધ બોડીવાળા વાહનોનો ઉપયોગ કરીને ડોર ટુ ડોર ગેટ રિફ્યુઝ ગાર્બેજ કલેક્શન અને રિફ્યુઝ ટ્રાન્સફર સ્ટેશન / ડમ્પિંગ સાઈટ / ટ્રીટમેન્ટ પ્લાન્ટ સુધી પરિવહન વિશે છે . ઉપરોક્ત કોન્ટ્રાક્ટ માટે સફળ બીડરની ભૂમિકા સોસાયટીના ગેટ / રહેણાંક અથવા વાણિજ્યિક એકમ / એપાર્ટમેન્ટમાંથી બંધ વાહનોમાં કચરો એકત્રિત કરવાની રહેશે અને સૂકો /

ભીનો કચરો અલગ કરવાની ફરજ કચરો ઉત્પન્ન કરનાર પર રહેશે અને તેને આવા રહેણાંક એકમોની બહાર કોર્પોરેશન દ્વારા નિર્ધારિત વિવિધ સાઈટ્સ પર ડમ્પ કરવામાં આવશે . આમ, પ્રતિવાદી કોર્પોરેશન દ્વારા કચરો ઉત્પન્ન કરનારના અંતે કોઈ ભૂમિકા ભજવવાની રહેશે નહીં અને વેસ્ટ પીકર્સ / કલેક્ટર્સને તેમના અંતે રોજગારી અથવા નોકરી પૂરી પાડવા માટે પ્રકૃતિમાં કોઈપણ પ્રકારની જવાબદારી રહેશે નહીં . કચરો ઉત્પન્ન કરનારની એ વિશેષ ફરજ રહેશે કે તે રહેણાંક એકમોમાંથી કચરાને એકમના વિસ્તારની બહાર, પ્રતિવાદી કોર્પોરેશન દ્વારા નિર્ધારિત જગ્યાએ લઈ જાય . ફરીથી, પ્રતિવાદી કોર્પોરેશન પર કોન્ટ્રાક્ટરની માલિકીના અને તેના દ્વારા સંચાલિત બંધ વાહનોમાં આવા નિર્ધારિત સ્થળોએથી કચરો એકત્રિત કરવા અને ડમ્પ કરવા માટે વેસ્ટ પીકર્સ / કલેક્ટર્સને નિયુક્ત કરવાની અથવા નોકરી પૂરી પાડવાની કોઈ જવાબદારી નાખવામાં આવી નથી . એક્ઝિડેવિટમાં જણાવ્યું છે તેમ અને પ્રતિવાદી કોર્પોરેશનના વિદ્વાન સિનિયર એડવોકેટ દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતો મુજબ, વેસ્ટ પીકર્સ અને કલેક્ટર્સની સક્રિય અને મહત્વની ભૂમિકા તે જગ્યાએ હશે જ્યારે કોન્ટ્રાક્ટર દ્વારા એકત્રિત કરવામાં આવેલ કચરો રેફ્યુઝ ટ્રાન્સફર સ્ટેશન પર ટ્રાન્સફર કરવામાં આવશે અને આગળના પરિવહન અને અધિકૃત વેસ્ટ રિસાયકલર્સમાં ટ્રાન્સફર માટે વેસ્ટ પીકર્સ / કલેક્ટર્સની મદદથી સૂકો કચરો વધુ અલગ કરવામાં આવશે . જ્યાં સુધી ભીના કચરાનો સંબંધ છે, તે રેફ્યુઝ ટ્રાન્સફર સ્ટેશનથી પ્રોસેસિંગ અથવા ઉર્જા પ્લાન્ટ સુધી પ્રતિવાદી કોર્પોરેશન દ્વારા પૂરા પાડવામાં આવતા ૨૦ એમટી

ની વહન ક્ષમતાવાળા ભારે બોડીવાળા વાહનમાં અત્યંત ચાંત્રિક સિસ્ટમ દ્વારા ટ્રાન્સફર કરવામાં આવશે . ઘન કચરાના સંગ્રહ અને નિકાલની વ્યવસ્થામાં વેસ્ટ પીકર્સ / કલેક્ટર્સનું એકીકરણ તબક્કાવાર રીતે આવી સિસ્ટમમાં તેમની ભાગીદારી સુનિશ્ચિત કરવા માટે છે જેથી તે કચરાના સંગ્રહ અને પરિવહનની સમગ્ર સિસ્ટમને બિનઅસરકારક ન બનાવે . સૂકા અને ભીના કચરાને અલગ-અલગ સંગ્રહિત કરવાની સુવિધા ધરાવતા વાહનો ખરીદવાની, વાહનો સાથે નિર્દિષ્ટ સ્થળોએ પહોંચવાની, આવા વાહનો મારફતે રેફ્યુઝ ટ્રાન્સફર સ્ટેશનમાં કચરો ટ્રાન્સફર કરવાની અને ત્યારબાદ પરિવહન કરવાની અને અધિકૃત વેસ્ટ રિસાયકલર્સને કચરો ટ્રાન્સફર કરવાની તેમની ક્ષમતા પણ પ્રાથમિક વિચારણા રહેશે અને પ્રાર્થના કર્યા મુજબ કોઈ છૂટછાટ આપી શકાશે નહીં . શક્ય અને વ્યવહારુ હોય ત્યાં સુધી વેસ્ટ પીકર્સ / કલેક્ટર્સની ભાગીદારી પ્રતિવાદી કોર્પોરેશન દ્વારા પાઈલોટ પ્રોજેક્ટના આધારે હાથ ધરવામાં આવે છે અને ભવિષ્યમાં તબક્કાવાર રીતે વધુ ૫ વોર્ડને આવરી લેવામાં આવશે અને રેફ્યુઝ ટ્રાન્સફર સ્ટેશન પર કચરાને અલગ કરવાના તબક્કે પૂરતું કામ પૂરું પાડવામાં આવશે અને મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન અને કોન્ટ્રાક્ટરોને આવા વેસ્ટ પીકર્સ / કલેક્ટર્સને નોકરી પૂરી પાડવા માટે પ્રભાવિત કરી શકાય છે . વધુમાં, અમદાવાદ શહેર ૬ વહીવટી ઝોનમાં વહેંચાયેલું છે અને દરેક ઝોન ૮ વોર્ડમાં વહેંચાયેલું છે, કુલ ૪૮ વોર્ડ . દરેક ઝોનમાં ૮ વોર્ડ હોય છે જેને ફરીથી ટેન્ડર આમંત્રિત કરવાના હેતુ અને અસરકારક અમલીકરણ અને યોગ્ય ટેન્ડર માટે ૨ જૂથો એટલે કે દરેક

જૂથમાં ૪ વોર્ડમાં વહેંચવામાં આવે છે . એકંદરે, ૧૨ જૂથોને આવરી લેતા ૧૨ ટેન્ડરો બહાર પાડવામાં આવ્યા છે અને અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન વિસ્તારની વધતી વસ્તીને ધ્યાનમાં રાખીને દરેક જૂથમાં ૪ વોર્ડનો સમાવેશ થાય છે અને ઉત્પન્ન થતા ૧૫૦૦ એમટી કચરાનો નિકાલ કરવા માટે, વિવિધ શરતો સામેલ કરવામાં આવી છે, જે આ પિટિશન પેન્ડિંગ છે તે દરમિયાન સુધારવામાં પણ આવી છે, જેનો સંદર્ભ પછીથી આપવામાં આવશે . ૩. ૨૫ લાખની ઇએમડી દરેક જૂથ માટે ટેન્ડરનું મૂલ્ય છે, જે આશરે રૂ. ૧૪.૬૦ કરોડ છે એટલે કે ગુજરાત રાજ્યના ઉદ્યોગ અને ખાણ વિભાગ દ્વારા જારી કરાયેલ સરકારી ઠરાવ તારીખ ૦૩.૦૬.૨૦૧૬ ની સાથે સુસંગત છે જે જોગવાઈ કરે છે કે એમ્પ્લોયરે ટેન્ડર મૂલ્યના ૩% ઇએમડી નિર્ધારિત કરવી જે રૂ. ૪૨ લાખ થઈ શકે છે, પરંતુ તેના બદલે વધુ સ્પર્ધાને આમંત્રિત કરવા માટે તેને માત્ર ૨% પર રાખવામાં આવી છે . બીડરોની માલિકીના ૧૦૦% વાહનો અને ૫૦% વાહનોની આવશ્યકતા અને વર્ષ ૨૦૧૫ માટે તેમની નોંધણી પણ એ જોવા માટે છે કે કોન્ટ્રાક્ટર દ્વારા કચરાનું અવિરત સંગ્રહ અને પરિવહન કોન્ટ્રાક્ટના સમગ્ર સમયગાળા દરમિયાન રહે અને કોઈપણ બ્રેકડાઉન, ખામી અથવા તકનીકી નિષ્ફળતાની સંભાવનાને નકારી શકાય . વિવિધ કેટેગરીના બંધ વાહનો વિસ્તારોની સાંકડી શેરીઓ અથવા રસ્તાઓ સુધી પહોંચવામાં સક્ષમ હશે અને કચરાનો સંગ્રહ અને પરિવહન રહેવાસીઓના પર્યાવરણ અને એકંદર સ્વચ્છતાને અસર કરશે નહીં . કે બેંક સોલ્વન્સી જે અંદાજિત મૂલ્યના ૨૦% ની રકમ ધરાવતી એક વર્ષથી વધુ જૂની

ન હોય, કામનો અનુભવ, વાર્ષિક ટર્નઓવર કેન્દ્રીય સતર્કતા કમિશનર, ભારત સરકાર દ્વારા જારી કરાયેલ ઓફિસ મેમોરેન્ડમ તારીખ ૧૭.૧૨.૨૦૦૨ અને ઉદ્યોગ અને ખાણ વિભાગ, ગુજરાત રાજ્ય દ્વારા જારી કરાયેલ પરિપત્ર તારીખ ૧૯.૦૭.૨૦૧૩ ની સાથે સુસંગત છે . કામના વ્યાપને જોતા રૂ. ૨.૯૨ કરોડની બેંક સોલ્વન્સી વાજબી છે .

૧૦.૪ સુધારાપત્રક-૩ અને પ્રી-બીડ પ્રશ્નો માટે એએમસીનો પ્રતિસાદ નીચે મુજબ વંચાય છે:

"સુધારાપત્રક-૩

સોલિડ વેસ્ટ મેનેજમેન્ટ રૂલ્સ ૨૦૧૬ મુજબ ૫ વર્ષના સમયગાળા માટે મજૂરો સહિત ટિપ્પિંગ વ્યવસ્થા સાથે પોતાના કલોઝ બોડી વાહનોનો ઉપયોગ કરીને ડોર ટુ ડોર / ગેટ રેફ્યુઝ ગાર્બેજ કલેક્શન અને રેફ્યુઝ ટ્રાન્સફર સ્ટેશન / ડમ્પિંગ સાઈટ / ટ્રીટમેન્ટ પ્લાન્ટ સુધી પરિવહન માટેનું ટેન્ડર .

તમામ ઝોનના તમામ જૂથો માટે ઈ-ટેન્ડર નોટિસ નં. ૧ થી

૧૨/૨૦૧૬-૨૦૧૭

પ્રી-બીડ પ્રશ્નો સબમિટ કરવાની છેલ્લી તારીખ, પ્રી-બીડ પ્રશ્નો માટે

એએમસીનો પ્રતિસાદ સબમિટ કરવાની તારીખ

એએમસી નીચેના સમયપત્રકનું પાલન કરવાનો પ્રયાસ કરશે:

પ્રસંગ વર્ણન	:	તારીખ
પ્રીબીડ માટે એએમસી નો પ્રતિસાદ ખાણની તારીખ	:	૦૮/૦૨/૨૦૧૭
ઓનલાઈન ટેન્ડર જમા કરાવવાની તારીખ અને સમય	:	૨૨/૦૨/૨૦૧૭ ૧૮ સુધી:૦૦ કલાક
હાર્ડ કોપીમાં ટેકનિકલ બિડ, ટેન્ડર ફી, ઇ. એમ. ડી. અને અન્ય દસ્તાવેજો જમા કરવાની તારીખ	:	૨૭/૦૨/૨૦૧૭ ૧૭ સુધી:૦૦ કલાક
ઉદઘાટનની તારીખ ટેકનિકલ બિડ	:	૦૧/૦૩/૨૦૧૭, ૧૧: ૩૦ એ. એમ. થી આગળ

*નોંધ: નામદાર ગુજરાત હાઈકોર્ટ સમક્ષની એસસીએ નં.

૧૩૬૭/૨૦૧૭ અને એસસીએ નં. ૧૯૯૪/૨૦૧૭ ના પરિણામને આધીન .

પ્રી-બીડ પ્રશ્નો માટે એએમસીનો પ્રતિસાદ

વોલ્યુમ	હાલની કલમ	હવે આ રીતે વાંચો
વોલ્યુમ I	પોસ્ટકવાલિફિકેશન ક્રિટેરિયા અને મૂલ્યાંકન પ્રક્રિયા	નોંધ:બોલી લગાવનારને પરિશિષ્ટ VII મુજબ કાર્ય સમાપ્તિ પ્રમાણપત્રના બંધારણનું પાલન કરવું આવશ્યક છે.
	ગુણવત્તાયુક્ત ક્રિટેરિયા	
	૧ ટેકનિકલ માપદંડ:	
	નોંધ:બોલી લગાવનાર જરૂરી પરિશિષ્ટ XIII મુજબ કાર્ય સમાપ્તિ પ્રમાણપત્રના બંધારણનું પાલન કરો	
વોલ્યુમ I	પોસ્ટ ક્વોલિફિકેશન ક્રિટેરિયા અને ઇવેલ્યુએશન પ્રક્રિયા નાણાકીય ક્ષમતા "વાર્ષિક ટર્નઓવર"	:છેલ્લા ત્રણ (૩) વર્ષ દરમિયાન સરેરાશ વાર્ષિક નાણાકીય ટર્નઓવર, જે ૩૧.૦૩.૨૦૧૬ સમાપ્ત થાય છે તે ઘર-ઘર/દરવાજામાંથી કચરો એકત્ર કરવાના અંદાજિત ખર્ચના ઓછામાં ઓછા ૩૦ ટકા હોવું જોઈએ અને કોઈપણ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન/નગરપાલિકામાં કરવામાં આવેલ પરિવહન કાર્યનું મૂલ્યાંકન કરવા માટે વિચારણા કરવામાં આવશે.માત્ર "કરારની રસીદો" માંથી થતી આવકને ધ્યાનમાં લેવામાં આવશે.બાકીની શરતો

		ટેન્ડરની જોગવાઈ મુજબ રહેશે.
વોલ્યુમ I	ગુણવત્તાયુક્ત ક્રિટેરિયા ટેન્ડર ફી ઇ. એમ. ડી.	તેઓ ડિમાન્ડ ડ્રાફ્ટ/પે ઓર્ડરના સ્વરૂપમાં રજૂ કરવામાં આવશે. બાકીની શરતો ટેન્ડરની જોગવાઈ મુજબ રહેશે.
વોલ્યુમ I	ગુણવત્તાયુક્ત ક્રિટેરિયા ૧ ટેકનિકલ માપદંડ:	તે ૩ એમ. ટી. પેલોડ ક્ષમતા (જી. પી. એસ. સિસ્ટમ સાથે/વગર) સુધી હોવી જોઈએ. બાકીની શરતો ટેન્ડરની જોગવાઈ મુજબ રહેશે.
વોલ્યુમ I	પોસ્ટ ક્વોલિફિકેશન ક્રિટેરિયા અને ઇવેલ્યુએશન પ્રક્રિયા ૨. બોલી લગાવનારને નોંધ	સમાન કાર્યો સફળતાપૂર્વક પૂર્ણ કરવાનો લઘુત્તમ અનુભવ એટલે કે ઘરે ઘરે/દરવાજામાં કચરો એકત્ર કરવો અને કોઈપણ ત્રણમાં પરિવહન (૩) છેલ્લા સાતમાંથી (૭) વર્ષ એટલે કે ૩૧.૧૨.૨૦૧૬ સુધી. બાકીની શરતો ટેન્ડરની જોગવાઈ મુજબ રહેશે.
વોલ્યુમ II	તકનિકી બિડ અનુસૂચિ (એ) ઠેકેદાર/ટેન્ડર માટે મહત્વપૂર્ણ સૂચનાઓ:	ઇ. ટેન્ડર ૧૮૦ દિવસના સમયગાળા માટે માન્ય રાખવામાં આવશે. (તકનિકી બોલીની શરૂઆતની તારીખથી)
	૧. જનરલ	
વોલ્યુમ II	તકનિકી બિડ અનુસૂચિ (એ) કરારકર્તાઓ માટે મહત્વપૂર્ણ સૂચનાઓ /	૮. એએમસી દ્વારા મંજૂર કરાયેલા દરના આધારે તે વર્ક ઓર્ડર મૂલ્યના ૫ ટકા હશે. બાકીનું ટેન્ડર કલમ મુજબ
	ધોરણો: ૧. જનરલ	

વોલ્ યુમ II	તકનિકી બિડ અનુસૂચિ (એ) કરારકર્તાઓ/ટેન્ડર માટે મહત્વપૂર્ણ સૂચનાઓ:કરારકર્તાઓ/ક રારકર્તાઓને મહત્વપૂર્ણ સૂચનાઓ:	સરકારમાં કોઈપણ ફેરફાર. આવી સેવાઓ પર લાગુ થતા વૈધાનિક કરવેરા, કરવેરા, ફરજો વગેરેને ધ્યાનમાં લેવામાં આવશે અને લાગુ કરવામાં આવશે.જો કે, નિવિદાકારોએ સોલિડ વેસ્ટ મેનેજમેન્ટ વિભાગને ચકાસણી માટે જરૂરી માન્ય દસ્તાવેજો રજૂ કરવા પડશે.
	૧. કરવેરા અને ફરજો	
વોલ્ યુમ II	તકનિકી બિડ અનુસૂચિ (એ) કરારકર્તાઓ/ટેન્ડર માટે મહત્વપૂર્ણ સૂચનાઓ: ૨૮. ઝોન મુજબ ફાળવવામાં આવનાર વાહનોની સંખ્યા	એએમસી વહીવટી જરૂરિયાતો અનુસાર જૂથના સભ્યોને આંતરિક રીતે બદલી શકે છે, જેનો ઉદ્દેશ પછીથી કાર્ય ક્રમમાં કરવામાં આવશે.
વોલ્ યુમ II	તકનિકી બિડ અનુસૂચિ (એ) કરારકર્તાઓ/ટેન્ડર માટે મહત્વપૂર્ણ સૂચનાઓ: ૨૦. કામ સંબંધિત શરતો/મહત્વની નોંધો	૧૦. જે વાહન/વાહનોએ કચરો એકત્રિત કર્યો છે તેને ટ્રાન્સફર સ્ટેશન/વેસ્ટ ટ્રીટમેન્ટ પ્લાન્ટ/લેન્ડફિલ સાઈટ પર કચરાનો નિકાલ કરતા પહેલા એએમસી વેઈબ્રિજ (ઝોનમાં અથવા ઝોનની નજીક) પર વજન આપવું પડશે.દરેક સફર માટે લેવામાં આવેલ વજન નોંધવામાં આવશે અને ઠેકેદાર વજનની માહિતી એકત્રિત કરશે અને જ્યારે પણ બિલ ચુકવણી માટે રજૂ કરવામાં આવશે ત્યારે રજૂ કરશે.
વોલ્ મ II	તકનિકી બિડ અનુસૂચિ (એ) કરારકર્તાઓ/ટેન્ડર	૧. કોન્ટ્રાક્ટર વર્ક ઓર્ડર જારી થયાની તારીખથી ૩ (ત્રણ)

	માટે મહત્વપૂર્ણ સૂચનાઓ:	મહિનાની અંદર તબક્કાવાર કામ શરૂ કરશે અને ૪ (ચાર) મહિનાની અંદર ૧૦૦% કામ શરૂ કરશે. જો આમ કરવામાં નિષ્ફળ જાય, તો ઠેકેદાર દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલા વિલંબના કારણના આધારે એએમસીના મ્યુનિસિપલ કમિશનરની વિવેકબુદ્ધિથી દરરોજ વાહન દીઠ Rs.૧૦૦૦ ના દરે દંડ વસૂલવામાં આવશે. ડોર ટુ ડોર/ગેટ કચરો એકત્ર કરવા માટે ૩ એમ. ટી. (અંદાજે) ક્લોઝ બોડી વાહનોની પેલોડ ક્ષમતા હોવી જોઈએ અને પરિવહન કાર્ય પ્રવૃત્તિ બાકીની શરતો ટેન્ડરની જોગવાઈ મુજબ રહેશે.
	તકનિકી બિડ અનુસૂચિ (એ) કરારકર્તાઓ/ટેન્ડર માટે મહત્વપૂર્ણ સૂચનાઓ: કરારની સામાન્ય શરતો: ૬૨. જાન્યુઆરી-૨૦૧૬ થી નવેમ્બર-૨૦૧૬ સુધી ઝોનમાંથી ઘરે ઘરે જઈને કચરો એકત્ર કરવાનું નિવેદન	મહેરબાની કરીને સ્તાંભનું શીર્ષક પશ્ચિમ ઝોન અને વિસાવિસને બદલે નવા પશ્ચિમ ઝોન તરીકે વાંચો.
	પરિશિષ્ટ-૩ સાથે જોડાયેલ છે તકનિકી બિડ અનુસૂચિ (એ) અનુસૂચિને સમજવા માટે મહત્વપૂર્ણ સૂચનાઓ: ૭. ટેન્ડરકારે સ્ટેટમેન્ટ નંબરમાં આપેલા રૂટની સંખ્યાના આધારે	નિવેદન નંબર ૨ વિગતવાર તરીકે વાંચે છે.

	ટ્રિપ્સની સંખ્યા પ્રસ્તાવિત કરવી પડશે.૨.	
--	--	--

વોલ્યુ મ III	પેજ નં.	વર્તમાન કલમ	પેજ નં.	સુધારેલ કલમ
	૩	૧. કોન્ટ્રાક્ટર અનુસૂચિ બીમાં દર્શાવ્યા મુજબ દર્શાવેલ કોઈપણ અથવા તમામ વિવિધ વિકલ્પો માટે તેના દરનો ઉલ્લેખ કરશે.	૩	૧. કોન્ટ્રાક્ટરે અનુસૂચિ બીમાં બતાવ્યા પ્રમાણે તેના દરનો ઉલ્લેખ કરવો પડશે.
	૩	૨. વૃદ્ધિ માટેનું આધાર ^{વર્ષ} (પ્રથમ વર્ષ) આના પર લાગુ થશે ટ્રાન્સફર સ્ટેશન સેવાની ડોર ટુ ડોર કચરો સંગ્રહની શરૂઆત	૩	૨. વેતનવૃદ્ધિ માટેનું આધાર ^{વર્ષ} (પ્રથમ વર્ષ) આ તારીખે લાગુ થશે. ડોર ટુ ડોર કચરો સંગ્રહ સેવાઓ શરૂ કરવી.
	૪	નોંધ:૨. ટાંકવામાં આવેલા દરમાં ટિપિંગ ચાર્જ રૂ. ૮૦ દીઠ.	૪	નોંધ:૨. ટાંકવામાં આવેલા દરમાં તમામ ચાર્જ રૂ. ૮૦ દીઠ
	૪	નોંધ:૩. ટ્રાન્સફર સ્ટેશન પર પરિવહન કરાયેલ એમએસડબ્લ્યુના વાસ્તવિક જથ્થા પર ચુકવણી કરવામાં આવશે.qty માં કોઈપણ ફેરફાર.કોન્ટ્રાક્ટર દ્વારા ટાંકવામાં આવેલા દરો પર ચૂકવણી કરવામાં આવશે	૪	નોંધ: ૩. પરિવહન કરાયેલ એમએસડબ્લ્યુના વાસ્તવિક જથ્થા પર ચુકવણી કરવામાં આવશે અને એએમસી વેઈબ્રીજ ખાતે નોંધાયેલ છે.

૧૦.૫ સોલિડ વેસ્ટ મેનેજમેન્ટ વિભાગના નિયામક દ્વારા પ્રતિવાદી નં. ૨ વતી વધારાની એફિડેવિટ દાખલ કરવામાં આવી છે . ઉક્ત વધારાની એફિડેવિટના ફકરા ૪ થી ૧૦ નીચે મુજબ વંચાય છે:

"૪. આગળ વધતા પહેલા, હું રેકૉર્ડ પર એ પણ મૂકું છું કે પ્રશ્નવાળા ટેન્ડર દસ્તાવેજ, અને વધુ ખાસ કરીને પ્રશ્નવાળા ટેન્ડર કાર્યની રચનામાં પ્રતિવાદી કોર્પોરેશનની ઉપરોક્ત સમજણ એ અસરની હતી કે ટેન્ડર પૂછપરછ હેઠળના સફળ બીડર ક્લોઝ-બોડી વાહનોમાં નિર્દિષ્ટ સ્થાનો પરથી સેગ્રિગેશન મોડમાં કચરો એકત્રિત કરશે અને તેને રેફ્યુઝ ટ્રાન્સફર સ્ટેશનો પર ટ્રાન્સફર કરશે . જોકે, ટેન્ડર દસ્તાવેજના શીર્ષકમાં વપરાયેલો પ્રથમ શબ્દપ્રયોગ 'ડોર-ટુ-ડોર' છે, ઉક્ત શબ્દપ્રયોગ હેઠળ જે કહેવાનો પ્રયાસ કરવામાં આવ્યો હતો તે 'નિયુક્ત સ્થાનોથી રેફ્યુઝ ટ્રાન્સફર સ્ટેશન સુધી' હતો, જે ટેન્ડર દસ્તાવેજની નીચેની જોગવાઈઓ પરથી સમજી શકાય છે .

(i) 'નોટ ટુ ધ બીડર' (પૃષ્ઠ ૭૫) શીર્ષક ધરાવતા ક્લોઝ ૨ નો સબ-ક્લોઝ III નીચે મુજબ વાંચવામાં આવે છે:

"III. 'ડોર-ટુ-ડોર / ગેટ કલેક્શન એન્ડ ટ્રાન્સપોર્ટેશન વર્ક્સ' નો અર્થ છે પોતાના મજૂરો અને ટિપિંગ વ્યવસ્થાવાળા ક્લોઝ-બોડી

વાહનોનો ઉપયોગ કરીને રોજરોજ રહેણાંક વિસ્તાર (એટલે કે સોસાયટીઓ, કોલોનીઓ, એપાર્ટમેન્ટ્સ, ઝૂંપડપટ્ટીઓ વગેરે), વ્યાપારી વિસ્તાર અને સંસ્થાકીય વિસ્તાર વગેરેમાંથી ઘન કચરો/અલગ કરેલો ઘન કચરો એકત્રિત કરવો અને એકત્રિત કચરાને નજીકના ટ્રાન્સફર સ્ટેશન, સ્ટોરેજ સાઈટ, ડમ્પિંગ સાઈટ વગેરે પર પરિવહન કરવો ."

(ii) 'કામ સંબંધિત શરતો/મહત્વની નોંધો' શીર્ષક હેઠળ કલમ ૩૦.૨ (પૃષ્ઠ ૧૦૪) નીચે મુજબ છે:

"૩૦.૨ 'ડોર-ટુ-ડોર/ગેટ ટુ આરટીએસ' જેમાં રહેણાંક અને બિન-રહેણાંક ઝોનમાં ઉત્પન્ન થતો કચરો એક ડબ્બામાં ભેગો કરવામાં આવે છે અને તે કચરો સોંપાયેલ એજન્સી દ્વારા એકત્રિત કરવામાં આવે છે . જો શક્ય હોય તો પરિસરની અંદર વાહનો ચલાવીને કચરો એકત્રિત કરવામાં આવશે . જો નહિ, તો પછી કચરો ગેટ અથવા નિર્ધારિત સ્થાન પરથી એકત્રિત કરવો જોઈએ . ડેપ્યુટી હેલ્થ ઓફિસર યોગ્ય માર્ગદર્શિકા અને ધોરણોને અનુસરીને આ કાર્ય હાથ ધરવા એજન્સીને મદદ કરશે . રહેણાંક અને બિન-રહેણાંક એકમો તેમના સંબંધિત એકમો માટે પોતાના ખર્ચે ડબ્બો પ્રદાન કરશે જેમાંથી સોંપાયેલ એજન્સી દૈનિક ધોરણે કચરો એકત્રિત કરશે ."

પ. યોગ્ય રીતે, નિયમોનો નિયમ ૩(૧૮) (પૃષ્ઠ ૨૮) 'ડોર-ટુ-ડોર કલેક્શન' શબ્દને વ્યાખ્યાયિત કરે છે, જે નીચે મુજબ વાંચવામાં આવે છે:

"૩(૧૮) 'ડોર-ટુ-ડોર કલેક્શન' એટલે ઘરો, દુકાનો, વ્યાપારી સંસ્થાઓ, ઓફિસો, સંસ્થાકીય અથવા અન્ય કોઈ બિન-રહેણાંક પરિસરના દરવાજાથી ઘન કચરાનો સંગ્રહ અને તેમાં હાઉસિંગ સોસાયટી, બહુમાળી ઈમારત અથવા એપાર્ટમેન્ટ્સ, મોટા રહેણાંક, વ્યાપારી અથવા સંસ્થાકીય સંકુલ અથવા પરિસરમાં પ્રવેશ દ્વાર અથવા ગ્રાઉન્ડ ફ્લોર પર નિયુક્ત સ્થાન પરથી આવા કચરાના સંગ્રહનો સમાવેશ થાય છે ."

નિયમોમાં 'ડોર-ટુ-ડોર' ની ઉપરોક્ત વ્યાખ્યા સ્પષ્ટપણે નિર્દિષ્ટ સ્થાનો પરથી ઘન કચરાના સંગ્રહની જોગવાઈ કરે છે . નિયમોના નિયમ ૪ માં કચરો ઉત્પન્ન કરનારાઓની ફરજો પૂરી પાડીને આને વધુ સમર્થન મળે છે કે કચરો ઉત્પન્ન કરનારાઓએ તેમના દ્વારા ઉત્પન્ન થતા કચરાને યોગ્ય ડબ્બામાં અલગ-અલગ રાખવો જોઈએ અને તે અધિકૃત વેસ્ટ પીકર્સ / વેસ્ટ કલેક્ટર્સને સોંપવો જોઈએ .

૬. ઉપરોક્ત સંજોગોમાં ૪ મારી અગાઉની તારીખ ૧.૨.૨૦૧૭ ની એફિડેવિટ-ઈન-રિપ્લાયમાં, મેં પ્રશ્નવાળા ટેન્ડર કાર્યના સંદર્ભમાં ફ્લો

ચાર્ટ (પૃ. ૧૪૧) ના આધારે આખી સિસ્ટમ નક્કી કરવાનો પ્રયાસ કર્યો છે, જે સોસાયટીઓ/એકમો પહેલાં ઘન કચરો એકત્રિત કરવાનો તબક્કો દર્શાવતું નથી . બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, ઉક્ત ચાર્ટ પ્રશ્નવાળા ટેન્ડર કાર્યના વ્યાપમાં, સોસાયટીઓ અને એકમોના સંદર્ભમાં ઘન કચરાને નિયુક્ત સ્થાનો પર લાવીને ડોર-ટુ-ડોર એકત્રિત કરવાની પ્રવૃત્તિ દર્શાવતો નથી . હકીકતમાં, મારી ઉક્ત એક્ઝિડેવિટ પ્રતિવાદી કોર્પોરેશન વતી ટેન્ડર કાર્ય વિશેની સમજણ દર્શાવે છે જેના માટે પ્રશ્નવાળી ટેન્ડર ઇન્કવાયરી શરૂ કરવામાં આવી છે અને ઉક્ત એક્ઝિડેવિટ પ્રશ્નવાળા ટેન્ડરના વ્યાપના સંદર્ભમાં કોઈ સુધારણાના રૂપમાં ન હતી . કોઈપણ મૂંઝવણને નકારી કાઢવા માટે, કેપ્શનડ રિટ પિટિશનની સુનાવણી દરમિયાન ૨.૩.૨૦૧૭ ના રોજ પ્રતિવાદી કોર્પોરેશન વતી નીચેનું નિવેદન કરવામાં આવ્યું હતું:

"ટેન્ડર દસ્તાવેજ (પૃષ્ઠ ૭૫) ના 'નોટ ટુ ધ બીડર' ને લગતી કલમ ૨ ના સબ-ક્લોઝ II માં વ્યાખ્યાયિત કર્યા મુજબ 'ડોર-ટુ-ડોર' ગાર્બેજ કલેક્શન અને ટ્રાન્સપોર્ટેશન વર્ક્સ' નો અર્થ સ્પષ્ટ કરવામાં આવશે કે આખા શહેરમાં સોંપાયેલ સ્થાનો (આશરે ૨૩,૦૦૦) પરથી અલગતા મોડમાં કચરો એકત્ર કરવો, જેમાં વેસ્ટ પીક્સ/વેસ્ટ કલેક્ટર્સની મદદથી ડોર ટુ ડોરથી ઉક્ત સોંપાયેલ

સ્થાનો સુધી અલગતા મોડમાં ઉક્ત કચરો લાવવાની જવાબદારી
કચરો પેદા કરનારાઓની રહેશે ."

ઉપરોક્તના અનુસંધાનમાં, હું જણાવું છું કે પ્રતિવાદી કોર્પોરેશન ઉપરોક્ત
અસર માટે સ્પષ્ટતા જારી કરવાનું હાથ ધરે છે .

૭. હું આગળ કહું છું કે મેં મારી અગાઉની રિપ્લાય એફિડેવિટમાં પહેલેથી
જ દર્શાવ્યા મુજબ, ૭ રેફ્યુઝ ટ્રાન્સફર સ્ટેશન છે . આ પહેલેથી જ વેઇંગ
બ્રિજ અને કોમ્પેક્ટર્સ વગેરે સાથે ઝોન મુજબના આધારે ઓળખવામાં
આવ્યા છે અને સ્થિત છે, જે આ પ્રમાણે છે:

[i] વસ્ત્રાલ અને રખિયાલ – પૂર્વ ઝોન

[ii] નરોડા – ઉત્તર ઝોન

[iii] વાડજ – પશ્ચિમ ઝોન

[iv] સોલા – નવો પશ્ચિમ ઝોન

[v] વટવા – દક્ષિણ ઝોન

[vi] ખાડિયા – મધ્ય ઝોન

જ્યારે, વાસણા ખાતે વધુ એક રેફ્યુઝ ટ્રાન્સફર સ્ટેશન છે જે નિર્માણાધીન
છે . હું સ્પષ્ટપણે જણાવું છું કે પ્રશ્નમાં રહેલી ટેન્ડર ઇન્કવાયરી હેઠળના
સફળ બીડરોએ ઉપરોક્ત રેફ્યુઝ ટ્રાન્સફર સ્ટેશનો પર કલોઝ બોડી

વાહનોમાં લાવવા માટે સોંપેલ સ્થાનો એટલે કે નિયુક્ત સ્થાનો પરથી સેત્રિગેશન મોડમાં વેચાયેલો કચરો ઉપાડવો જરૂરી રહેશે .

૮. યોગ્ય રીતે, રેફ્યુઝ ટ્રાન્સફર સ્ટેશન પર, સેત્રિગેશન મોડમાં લાવવામાં આવેલ કચરો, એટલે કે ભીનો કચરો અને સૂકો કચરો અલગ અને ભિન્ન રીતે વ્યવહાર કરવામાં આવશે કારણ કે ભીનો કચરો હોપર મારફતે રેફ્યુઝ ટ્રાન્સફર સ્ટેશન પર પહેલેથી સ્થાપિત સ્ટેશનરી કોમ્પેક્ટર્સમાં ઉતારવામાં આવશે . જ્યારે, સૂકા કચરાને રેફ્યુઝ ટ્રાન્સફર સ્ટેશનની અંદર નિર્ધારિત સ્થાનો પર ટ્રાન્સફર કરવામાં આવશે, જેમાં તમામ રેફ્યુઝ ટ્રાન્સફર સ્ટેશનોના સંદર્ભમાં લગભગ ૧,૭૦૦ વેસ્ટ પીક્સ / વેસ્ટ કલેક્ટર્સ રોકાયેલા હશે, જ્યાં તેઓ સૂકા કચરાને તેના રિસાયકલ કરી શકાય તેવા મૂલ્યના આધારે વિવિધ કેટેગરીમાં અલગ કરશે, જેમ કે (i) મેટલ; (ii) પ્લાસ્ટિક; (iii) કાર્ડ-બોર્ડ; (iv) કાગળ વગેરે . વેસ્ટ પીક્સ / વેસ્ટ કલેક્ટર્સની મદદથી ઉક્ત સૂકો કચરો કાં તો ખૂબ જ વેસ્ટ પીક્સ / વેસ્ટ કલેક્ટર્સ દ્વારા અથવા પ્રતિવાદી કોર્પોરેશનમાં યોગ્ય રીતે નોંધાયેલ સ્થાનિક વિસ્તારોના વિવિધ સ્વ-સહાય જૂથો / સહકારી મંડળીઓ દ્વારા અધિકૃત વેસ્ટ રિસાયકલર્સને પહોંચાડવા / વેચવા માટે લઈ જવાની મંજૂરી આપવામાં આવશે . તૈયાર સંદર્ભ માટે, અમદાવાદ શહેરના રેફ્યુઝ ટ્રાન્સફર સ્ટેશનોમાંના એક ખાતે વેઈબ્રિજ, કોમ્પેક્ટર અને હોપરની ઉપર

જણાવેલ સુવિધાઓ દર્શાવતા ફોટોગ્રાફની નકલ આ સાથે જોડવામાં આવી છે અને તેને એનેક્સર-1 તરીકે ચિહ્નિત કરવામાં આવી છે .

ઉપરોક્તની સામે, અહીં દર્શાવ્યા મુજબ રેફ્યુઝ ટ્રાન્સફર સ્ટેશન પર લાવવામાં આવતા ભીના કચરાને પ્રતિવાદી કોર્પોરેશન દ્વારા તેના ભારે બોડીવાળા વાહનોમાં પીરાણા વિસ્તારમાં અથવા તેની આસપાસ આવેલા વિવિધ પ્રોસેસિંગ પ્લાન્ટ્સમાં લઈ જવા માટે ટ્રાન્સફર કરવામાં આવશે . હાલમાં, પ્રતિવાદી કોર્પોરેશને ભીના કચરાની સામગ્રી પર વધુ પ્રક્રિયા કરવા માટે નીચેની કંપનીઓ સાથે જરૂરી વ્યવસ્થાને પહેલેથી જ અંતિમ સ્વરૂપ આપ્યું છે:

[i] એક્સેલ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ લિમિટેડ;

[ii] ભરૂચ એન્વાયરો એન્જિનિયર્સ લિ.;

[iii] ક્રિએટિવ ઇકો-રિસાયકલ પોર્ટ પ્રાઇવેટ લિ.

ઉપરોક્ત ઉપરાંત, નીચેની કંપનીઓ તેમના સંબંધિત પ્રોસેસિંગ પ્લાન્ટ્સ શરૂ કરવાની તૈયારીમાં છે જે ઉપરોક્ત હેતુ માટે પ્રતિવાદી કોર્પોરેશન દ્વારા પણ કતારમાં મૂકવામાં આવશે:

(i) એબેલોન કલીન એનર્જી લિમિટેડ;

(ii) જેઆઈટીએફ અર્બન ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર લિમિટેડ .

ઉપરોક્તના અનુસંધાનમાં, હું સ્પષ્ટપણે જણાવું છું કે ઉપર જણાવેલ અને પ્રશ્નમાં રહેલા ટેન્ડર કાર્ય દરમિયાન એકત્રિત કરવામાં આવનાર કોઈપણ કચરો કોઈપણ જગ્યાએ ડમ્પ કરવામાં આવશે નહીં અને પ્રતિવાદી કોર્પોરેશન એ જોશે કે ઉક્ત ભીના કચરાને પ્રોસેસિંગ પ્લાન્ટ્સમાં ટ્રાન્સફર કરવામાં આવે, જ્યારે સૂકો કચરો ઉપર જણાવ્યા મુજબ અધિકૃત રિસાયકલર્સ વગેરે સુધી પહોંચે .

૯. હું આગળ જણાવું છું કે વેસ્ટ જનરેટર્સ તેમના ઘન કચરાને નિયુક્ત સ્થાનો સુધી લાવવા સક્ષમ બનાવવા અને ત્યારબાદ તેની હિલચાલને નિયંત્રિત કરવા માટે, પ્રતિવાદી કોર્પોરેશન નીચેના પગલાં લેશે:

(એ) આખા શહેરમાં નિયુક્ત સ્થાનોની ઓળખ અને સીમાંકન કરવું . આ સમય સુધીમાં, પ્રતિવાદી કોર્પોરેશને આવા લગભગ ૨૨,૮૦૨ સ્થળોની ઓળખ કરી છે જ્યાં સેગ્રિગેશન મોડમાં કચરો વેસ્ટ પીક્અપ / વેસ્ટ કલેક્ટર્સ દ્વારા બે અલગ-અલગ ડબ્બામાં મૂકવામાં આવશે . મધ્ય ઝોનના દરિયાપુર વોર્ડના કિસ્સામાં ઓળખાયેલ નિયુક્ત સ્થાનો / રસના સ્થળોની નમૂનાની સૂચિ સાથેના સારાંશ ચાર્ટની નકલ આ વતી તૈયાર કરવામાં આવી છે અને સામૂહિક રીતે એનેક્ષર-II તરીકે ચિહ્નિત થયેલ છે, જે ઉપરોક્ત માહિતી દર્શાવે છે .

(બી) આવા ડબ્બાઓ એકમોના માલિકો દ્વારા પ્રદાન કરવાના હોય છે, પરંતુ ઝૂંપડપટ્ટી, ચાલીઓ અને ઓછી આવક ધરાવતા જૂથના

વિસ્તારોના કિસ્સામાં, આવા અલગ ડબ્બાઓ પ્રતિવાદી કોર્પોરેશન દ્વારા પ્રદાન કરવામાં આવશે;

(સી) પ્રતિવાદી કોર્પોરેશન ઇલેક્ટ્રોનિક તેમજ પ્રિન્ટ મીડિયા દ્વારા નિયુક્ત સ્થાનોની ઓળખ અને સીમાંકન સંબંધિત માહિતીનો વ્યાપકપણે પ્રસાર કરશે જેથી શહેરના તમામ રહેવાસીઓને તે વતી જરૂરી માહિતી આપી શકાય;

(ડી) પ્રતિવાદી કોર્પોરેશન સંબંધિત વિસ્તારોમાં હાલના વેસ્ટ પીકર્સ / વેસ્ટ કલેક્ટર્સની વોર્ડ-વાઈઝ ચાદી તૈયાર કરવાની પ્રક્રિયામાં પણ છે જેથી શહેરના તમામ રહેવાસીઓને ઉપર જણાવેલ રીતે તે વતી જરૂરી માહિતી પ્રદાન કરી શકાય જેથી તેઓ તેમના એકમોમાંથી ઘન કચરો એકત્રિત કરવાના હેતુ માટે અને તેને નિયુક્ત સ્થાનો પર બે અલગ અલગ ડબ્બાઓમાં સેગ્રિગેશન મોડમાં મૂકવા માટે ઉક્ત વેસ્ટ પીકર્સ / વેસ્ટ કલેક્ટર્સની સેવાઓનો લાભ લઈ શકે . આ હેતુ માટે, વર્તમાન ટેન્ડરને અંતિમ સ્વરૂપ આપતા પહેલા, પ્રતિવાદી કોર્પોરેશન એનજીઓ, સ્વ-સહાય જૂથો, એસોસિએશનો, સહકારી મંડળીઓ અને સ્થાનિક વેસ્ટ પીકર્સ / કલેક્ટર્સ પાસેથી વોર્ડ-વાઈઝ અરજીઓ આમંત્રિત કરતી જાહેર જાહેરાત જારી કરશે જેથી હાલના વેસ્ટ પીકર્સ / વેસ્ટ કલેક્ટર્સની વોર્ડ-વાઈઝ ચાદી તૈયાર કરવામાં સક્ષમ બની શકાય .

(ઈ) હાલના વેસ્ટ પીક્સ / વેસ્ટ કલેક્ટર્સની વોર્ડ-વાઈઝ યાદી તૈયાર કર્યા પછી, પ્રતિવાદી કોર્પોરેશન ખાતરી કરશે કે તેમને ઘન કચરાના વ્યવસ્થાપન પર જરૂરી તાલીમ આપવામાં આવે છે;

(એફ) વર્તમાન ટેન્ડર ઇન્કવાયરી હેઠળ, એવી જોગવાઈ કરવામાં આવી છે કે કોન્ટ્રાક્ટર દ્વારા પૂરા પાડવામાં આવનાર દરેક વાહન જીપીએસ (ગ્લોબલ પોઝિશનિંગ સિસ્ટમ) સાધનથી સજ્જ હશે, જેના દ્વારા જ્યારે ઉક્ત વાહનો નિયુક્ત સ્થાનો પર પહોંચશે, ત્યારે સેટેલાઈટની મદદથી અને નિયુક્ત સ્થાનોના રેખાંશ અને અક્ષાંશની મદદથી, પ્રતિવાદી કોર્પોરેશનના સેન્ટ્રલ કંટ્રોલ રૂમમાં કોન્ટ્રાક્ટરના વાહનો સેગ્રિગેશન મોડમાં ઘન કચરો એકત્રિત કરવાના હેતુ માટે ઉક્ત નિયુક્ત સ્થાનો પર પહોંચવા વિશે જાણ કરવામાં આવશે . જ્યારે પણ પ્રતિવાદી કોર્પોરેશનના સેન્ટ્રલ કંટ્રોલ રૂમમાં કોન્ટ્રાક્ટરના વાહનની આવી મુલાકાતની જાણ કરવામાં આવતી નથી, ત્યારે કંટ્રોલ પેનલ કોન્ટ્રાક્ટરની નિયુક્ત સ્થાનો પર પહોંચવાની નિષ્ફળતાને ચિહ્નિત કરવા માટે ઉક્ત સ્થાનને અલગ રંગથી દર્શાવશે . સંગ્રહ અને નિકાલ સિસ્ટમને અસરકારક રીતે અમલમાં મૂકવા અને તેના પાલનમાં નિષ્ફળતાના કિસ્સામાં દંડ લાદવાના હેતુથી આખી સિસ્ટમ વિકસાવવામાં આવી છે .

૧૦. આ તબક્કે, હું રેકૉર્ડ પર મૂકવા માંગુ છું કે સેગ્રિગેશન મોડમાં ઘન કચરાના સંગ્રહની સૂચિત સિસ્ટમ, ઉક્ત પ્રવૃત્તિમાં વેસ્ટ પીક્સ / વેસ્ટ

કલેક્ટર્સનું એકીકરણ તેમજ ઉક્ત ઘન કચરાને અન્યત્ર ડમ્પ કર્યા વિના સંપૂર્ણપણે નિકાલ કરવાની સિસ્ટમ નિયમોને ધ્યાનમાં રાખીને પ્રથમ વખત વિકસાવવામાં આવી રહી છે અને જુલાઈ ૨૦૧૭ ના મહિનામાં સમાપ્ત થતા વર્તમાન કોન્ટ્રાક્ટ્સમાં ઉક્ત સિસ્ટમની આવી કોઈ વિશેષતાઓ હાજર નથી . હું આ નામદાર કોર્ટને વિનંતી કરું છું કે તે આખી બાબતને આ ડ્રાઈકોણથી જુએ જેથી પ્રતિવાદી કોર્પોરેશન દ્વારા વેસ્ટ પીકર્સ / વેસ્ટ કલેક્ટર્સને બે તબક્કે એકીકૃત કરવા માટે કરવામાં આવતા નિષ્ઠાવાન પ્રયાસોને ધ્યાનમાં લઈ શકાય, એટલે કે (i) શહેરના દરેક એકમોમાંથી ઘન કચરાને વેસ્ટ પીકર્સ / વેસ્ટ કલેક્ટર્સની મદદથી નિયુક્ત સ્થાનો પર સેગ્રિગેશન મોડમાં ટ્રાન્સફર કરવાના તબક્કે; અને ત્યારબાદ (ii) અહીં દર્શાવ્યા મુજબ સૂકા કચરાના વધુ અલગીકરણના હેતુ માટે રેફ્યુઝ ટ્રાન્સફર સ્ટેશનો પર . કારણ કે પ્રથમ વખત અમલમાં મુકવામાં આવનાર ઉપરોક્ત સિસ્ટમની આ માત્ર શરૂઆત છે, પ્રતિવાદી કોર્પોરેશન સંતુલન જાળવવા માટે એકદમ આતુર છે કે એક તરફ, વેસ્ટ પીકર્સ / વેસ્ટ કલેક્ટર્સને શક્ય તેટલી મહત્તમ હદે આખી સિસ્ટમમાં એકીકૃત કરવામાં આવે અને બીજી તરફ, સેગ્રિગેશન મોડમાં ઘન કચરાના સંગ્રહ અને નિકાલને લગતું આખું કામ કોઈપણ ટ્રાયલ એન્ડ એરર પદ્ધતિને કારણે ખોરવાઈ ન જાય . તે જ સમયે, પ્રતિવાદી કોર્પોરેશન એ જોવા માટે પ્રતિબદ્ધ છે કે ભવિષ્યની તારીખે ઉક્ત વેસ્ટ પીકર્સ / વેસ્ટ

કલેક્ટર્સના વધુ એકીકરણને પ્રભાવિત કરવા માટે અન્ય માર્ગો પર વિચાર કરવામાં આવે ."

૧૦.૬ ઉક્ત ટેન્ડરને આવશ્યકપણે અમદાવાદ શહેર માટે ઝોનના સંદર્ભમાં ૫ વર્ષના સમયગાળા માટે સોલિડ વેસ્ટ મેનેજમેન્ટ રૂલ્સ, ૨૦૧૬ અનુસાર મજૂરો સહિત, ટિપ્પિંગ વ્યવસ્થા સાથે પોતાના કલોઝ બોડી વાહનોનો ઉપયોગ કરીને ડોર ટુ ડોર ગાર્બેજ કલેક્શન અને રેફ્યુઝ ટ્રાન્સફર સ્ટેશન / ડમ્પિંગ સાઈટ / ટ્રીટમેન્ટ પ્લાન્ટ સુધી પરિવહન માટેના ટેન્ડર તરીકે ગણવામાં આવશે .

૧૦.૭ ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને, અમે પ્રતિવાદી એએમસી માટે વિદ્વાન સિનિયર એડવોકેટ દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતોને તે હદ સુધી સ્વીકારવા તૈયાર છીએ કે સુધારાપત્રક જારી કર્યા પછી આ પિટિશનોમાં પડકારવામાં આવેલ ટેન્ડર આમંત્રિત કરતી નોટિસે અમુક કલમોમાં ફેરફાર કર્યા છે જે ઘન કચરાના સંગ્રહ અને પરિવહન માટે ટેન્ડર આમંત્રિત કરવાની કવાયતને વ્યાજબીપણું અને બિન-મનસ્વીતાના માપદંડોમાં લાવે છે . કોન્ટ્રાક્ટના આગામી ૫ વર્ષના સમયગાળા માટે ડોર ટુ ડોરથી રેફ્યુઝ ટ્રાન્સફર સ્ટેશનો સુધી ઘન કચરાના સંગ્રહ અને પરિવહનના સમગ્ર કાર્યના કદ અને વોલ્યુમને જોતા રૂલ્સ, ૨૦૧૬ નો સંપૂર્ણપણે અમલ ન કરવાના આધારે તેને ગેરકાયદેસર ગણાવી શકાય નહીં . અગાઉ જણાવ્યા મુજબ અને પ્રતિવાદી એએમસી માટે વિદ્વાન સિનિયર એડવોકેટ દ્વારા દાખલ કરાયેલ એફિડેવિટના આધારે કરવામાં

આવેલી રજૂઆતો મુજબ ૧૭૦૦ વેસ્ટ પીકર્સ / કલેક્ટર્સને તમામ રેફ્યુઝ ટ્રાન્સફર સ્ટેશનોના સંદર્ભમાં સૂઝા કચરાને વિવિધ શ્રેણીઓમાં અલગ કરવા માટે રોકવામાં આવશે . 'બીડર માટે નોંધ' શીર્ષક હેઠળ કલમ ૨ ના સબ-કલોઝ (iii) ને વાંચતા, એ સ્પષ્ટ છે કે ડોર ટુ ડોર / ગેટ ગાર્બેજ કલેક્શન અને ટ્રાન્સપોર્ટેશન નો અર્થ થાય છે પોતાના મજૂરો અને ટિપિંગ વ્યવસ્થા સાથે કલોઝ બોડી વાહનોનો ઉપયોગ કરીને રોજેરોજ રહેણાંક વિસ્તારોમાંથી ઘન કચરો / અલગ કરેલ ઘન કચરો એકત્રિત કરવો અને એકત્રિત કચરાને નજીકના રેફ્યુઝ ટ્રાન્સફર સ્ટેશનો, સ્ટોરેજ સાઈટ, ડમ્પિંગ સાઈટ વગેરે પર પરિવહન કરવો અને 'કામ સંબંધિત શરતો / મહત્વની નોંધો' શીર્ષક હેઠળની અન્ય કલમ ૩૦.૨ જો શક્ય હોય તો પરિસરની અંદર વાહનો ચલાવીને કચરો ઉત્પન્ન કરનારના અંતથી કચરો એકત્રિત કરવાની જોગવાઈ કરે છે અને મુશ્કેલીના કિસ્સામાં કચરો ગેટ પરથી અથવા તે મુજબ નિર્ધારિત અથવા સોંપાયેલ જગ્યાએથી એકત્રિત કરવો જોઈએ . અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનની આ ફરજ છે કે ટેન્ડર નોટિસમાં એવી કલમ સામેલ કરવી કે જેના દ્વારા કોન્ટ્રાક્ટરે કચરો ઉત્પન્ન કરનારના પરિસરમાંથી આવો કચરો એકત્રિત કરવાનો હોય . ઉપરોક્ત કલમ વાંચવાથી એ સ્પષ્ટ થાય છે કે સોંપેલ એજન્સીએ રહેણાંક અને બિન-રહેણાંક એકમોમાંથી દૈનિક ધોરણે કચરો એકત્રિત કરવો પડશે . રૂ. ૨૦૧૮ નો નિયમ ૩ (૧૮) પણ ડોર ટુ ડોર કલેક્શન શબ્દને ફરજિયાત કરે છે કે ઘરો, દુકાનો, વ્યાપારી સંસ્થાઓ, ઓફિસો, સંસ્થાઓ અથવા અન્ય કોઈ બિન-રહેણાંક પરિસરના

દરવાજાથી ઘન કચરાનો સંગ્રહ અને તેમાં હાઉસિંગ સોસાયટી, બહુમાળી ઈમારત અથવા એપાર્ટમેન્ટ્સ, મોટા રહેણાંક, વ્યાપારી અથવા સંસ્થાકીય સંકુલ અથવા પરિસરમાં પ્રવેશ દ્વારા અથવા ગ્રાઉન્ડ ફ્લોર પર નિયુક્ત સ્થાન પરથી આવા કચરાના સંગ્રહનો સમાવેશ થાય છે . તેથી, પરિસરની બહાર નિર્ધારિત જગ્યાએ કચરો ઠાલવવાની કચરો ઉત્પન્ન કરનાર પર કોઈ વિશેષ ફરજ લાદવામાં આવી નથી . આ એ તબક્કો છે જ્યાં પ્રતિવાદી એએમસીએ કચરા / કચરાના અસરકારક નિયંત્રણ અને પરિવહન માટે કોન્ટ્રાક્ટર અથવા એએમસી દ્વારા રોકાયેલા વેસ્ટ પીક્સ / કલેક્ટર્સની સેવા પૂરી પાડવાની છે . કચરો ઉત્પન્ન કરનાર ઘન કચરા / કચરાને સેગ્રિગેશન મોડમાં રાખશે અને આવા અલગ કરેલા કચરાને મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન દ્વારા અધિકૃત અને કોન્ટ્રાક્ટરો દ્વારા રોકવામાં આવનાર વેસ્ટ પીક્સ અથવા વેસ્ટ કલેક્ટર્સને સોંપશે અને શક્ય હોય ત્યાં સુધી અને નાના વાહનો દ્વારા સુલભ હોય ત્યાં સુધી કચરો ઉત્પન્ન કરનારના દરવાજાથી એકત્રિત કરવાનો રહેશે અથવા વૈકલ્પિક રીતે એકત્રિત કરવાનો રહેશે અને ત્યારબાદ રહેણાંક એકમોની બહાર એએમસી દ્વારા નિર્દિષ્ટ / ઓળખાયેલ સ્થળોએથી પરિવહન કરવાનો રહેશે . જોકે, વ્યાપારી સંસ્થાઓ માટે આવા કચરો / ઘન કચરો એએમસી દ્વારા નિર્દિષ્ટ / ઓળખાયેલ સ્થળોએથી કોન્ટ્રાક્ટરો દ્વારા એકત્રિત કરવામાં આવશે . સૂઝા કચરાને વિવિધ કેટેગરીમાં અલગ કરવા માટે રેફ્યુઝ ટ્રાન્સફર સ્ટેશનો પર ૧૭૦૦ વેસ્ટ પીક્સ / વેસ્ટ કલેક્ટર્સની

સગાઈનું પાલન કરવું પડશે અને જરૂરિયાત મુજબ આવા વેસ્ટ પીકર્સ / વેસ્ટ કલેક્ટર્સની સંખ્યામાં તબક્કાવાર વધારો કરવો પડશે .

૧૦.૮ આમ, પ્રતિવાદી એએમસીને સુધારાપત્રક-૩ મુજબ અને આ ચુકાદામાં સમાવિષ્ટ નિર્દેશો મુજબ સબ્જેક્ટ ટેન્ડરની કલમોમાં આવી શરતોને ચુસ્તપણે સામેલ કરવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવે છે જેમાં કચરો ઉત્પન્ન કરનારના અંતે ઘન કચરો / કચરો એકત્રિત કરવા અને પરિવહન કરવા માટે દરેક વોર્ડ માટે એનજીઓ, સહકારી મંડળીઓ, સ્વ-સહાય જૂથો, એસોસિએશનો અને સ્થાનિક વેસ્ટ પીકર્સ / કલેક્ટર્સ પાસેથી વોર્ડ મુજબ અરજીઓ આમંત્રિત કરીને વેસ્ટ પીકર્સ / વેસ્ટ કલેક્ટર્સની યાદી તૈયાર કરીને વેસ્ટ પીકર્સ / કલેક્ટર્સને રોકવાની વાત છે .

૧૦.૯ ઉપરોક્ત નિર્દેશો અને સુધારાપત્રકમાં કરવામાં આવેલા ફેરફારો સાથે, પ્રતિવાદી એએમસી તારીખ ૦૬.૦૩.૨૦૧૭ ની વધારાની એફિડેવિટના ફકરા ૯ માં જણાવ્યા મુજબ કચરો ઉત્પન્ન કરનારાઓને ઘન કચરાના સંગ્રહ અને પરિવહનમાં અસરકારક રીતે ભાગ લેવા સક્ષમ બનાવવા માટે અમુક પગલાંઓનું ચુસ્તપણે પાલન કરશે .

૧૦.૧૦ અમે ભારતના બંધારણના ભાગ IV ની કલમ ૪૩બી થી અજાણ નથી જે રાજ્યને સહકારી મંડળીઓની સ્વૈચ્છિક રચના, સ્વાયત્ત કામગીરી, લોકશાહી નિયંત્રણ અને વ્યાવસાયિક સંચાલનને પ્રોત્સાહન આપવા માટે પ્રયાસ કરવા બંધાયેલ કરે છે, પરંતુ એએમસી દ્વારા વેસ્ટ પીકર્સ / કલેક્ટર્સને ઘન કચરા / કચરાના સંગ્રહ અને પરિવહનમાં મહત્તમ શક્ય સ્તર સુધી જોડવાના પ્રયાસોને ધ્યાનમાં રાખીને, જેમાં એનજીઓ, સહકારી મંડળીઓ, સ્વ-સહાય જૂથો, એસોસિએશનો અને સ્થાનિક વેસ્ટ પીકર્સ / કલેક્ટર્સ પાસેથી વોર્ડ મુજબ અરજીઓ આમંત્રિત કરવી અને વોર્ડ મુજબ યાદી તૈયાર કરવી સામેલ છે . તે મુજબ, અમને જણાય છે કે ભારતના બંધારણની કલમ ૨૨૬ હેઠળ અધિકારક્ષેત્રના ઉપયોગમાં રાજ્ય નીતિના માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતોના અમલીકરણ માટે કોઈ મેન્ડમસ જારી કરી શકાય નહીં .

૧૦.૧૧ સુધારાપત્રક-૩ સાથે પ્રતિવાદી એએમસી દ્વારા દાખલ કરાયેલ ૦૧.૦૨.૨૦૧૭ અને ૦૬.૦૩.૨૦૧૭ ની એફિડેવિટને ધ્યાનમાં રાખીને, અમને જણાય છે કે કોઈ પણ શરત કઠોર અથવા પાલન કરવા માટે અસમર્થ નથી, જેમ કે સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૯૯૪/૨૦૧૭ ના અરજદારો માટે વિદ્વાન સિનિયર એડવોકેટ શ્રી આર. આર. માર્શલ દ્વારા દાવો કરવામાં આવ્યો હતો કારણ કે પ્રતિવાદી એએમસીએ વિવિધ ઝોનમાં ૭ રેફ્યુઝ ટ્રાન્સફર સ્ટેશનો દર્શાવ્યા છે અને વેઇંગ બ્રિજ અને કોમ્પેક્ટર્સ સાથેના સ્થાનો

પણ નિર્ધારિત / નિયુક્ત કર્યા છે . આ ઉપરાંત, ઇએમડીની જરૂરિયાત, સુરક્ષા થાપણ / બેંક ગેરંટી, ૨૦૧૫ ના નોંધણી વર્ષવાળા વાહનોનો કાફલો વિશે અમે અગાઉના ફકરાઓમાં અમારા તારણો આપી દીધા છે અને પ્રતિવાદી એએમસીની હેલ્પલાઇન કે જેનો ઉલ્લેખ ટેન્ડરની શરતો અને નિયમો વિશેની કોઈપણ પૂછપરછ અથવા સ્પષ્ટતાના જવાબ આપવા માટે ટેન્ડરમાં કરવામાં આવ્યો છે, અમને કોઈપણ દલીલમાં કોઈ યોગ્યતા જણાતી નથી .

૧૦.૧૨ અમે એસોસિએશન ઓફ રજીસ્ટ્રેશન ઓફ પ્લેટ્સ [ઉપર મુજબ], વિપુલભાઈ એમ. ચૌધરી [ઉપર મુજબ], મિશિગન રબર (ઇન્ડિયા) લિમિટેડ [ઉપર મુજબ] અને આહના એર સર્વિસીસ પ્રાઇવેટ લિમિટેડ અને અન્ય [ઉપર મુજબ] ના કેસોમાં સર્વોચ્ચ અદાલત અને આ અદાલત દ્વારા નિર્ધારિત કાયદા સાથે સંપૂર્ણપણે સંમત છીએ, જેના પર પ્રતિવાદી એએમસી તરફથી હાજર રહેલા વિદ્વાન સિનિયર એડવોકેટ શ્રી કમલ ત્રિવેદી દ્વારા આધાર રાખવામાં આવ્યો છે અને વર્તમાન પિટિશનોની હકીકતો ઉપરોક્ત નિર્ણયો દ્વારા સંપૂર્ણપણે આવરી લેવામાં આવી છે .

૧૦.૧૩ એ વાત સ્વીકાર્ય છે કે, ગુજરાત રાજ્યએ રૂલ્સ, ૨૦૧૬ ના નિયમ ૧૧ હેઠળ કોઈ નીતિ, વ્યૂહરચના અથવા યોજના બનાવી નથી અને

સમગ્ર કાર્યવાહી દરમિયાન મૂક પ્રેક્ષક બની રહ્યું છે, જોકે રૂલ્સ, ૨૦૧૬ તારીખ ૦૮.૦૨.૨૦૧૬ ના રોજ સૂચિત કરવામાં આવ્યા છે જેમાં રાજ્યના સત્તાવાળાઓ સામે ૮૯ વિવિધ ફરજિયાત નિર્દેશો જારી કરવામાં આવ્યા છે, અમે સત્તાવાળાઓ એટલે કે શહેરી વિકાસ વિભાગ, ગુજરાત રાજ્યને આ ચુકાદાની રિટ મળ્યાની તારીખથી છ મહિનાની અંદર રૂલ્સ, ૨૦૧૬ ના નિયમ ૧૧ હેઠળ ઘન કચરા વ્યવસ્થાપન પર નીતિ અને વ્યૂહરચના તૈયાર કરવાનો નિર્દેશ આપવાનું યોગ્ય અને ઉચિત માનીએ છીએ .

ઉપરોક્ત સાથે, બંને પિટિશનોનો નિકાલ કરવામાં આવે છે . સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૩૬૭/૨૦૧૭ માં આપવામાં આવેલી વચગાળાની રાહત તાત્કાલિક રદ કરવામાં આવે છે .

(અનંત એસ. દવે, ન્યાયમૂર્તીશ્રી)

(એ. વાય. કોગજે, ન્યાયમૂર્તીશ્રી)

શીટોલ/પીવીવી

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.